Postritel: „LEGO Batmani film“ * Laulupidu tulekul!

KOOLILASTE AJAKIRI

HEA LAPS

02
2017

HIND 2,25 €

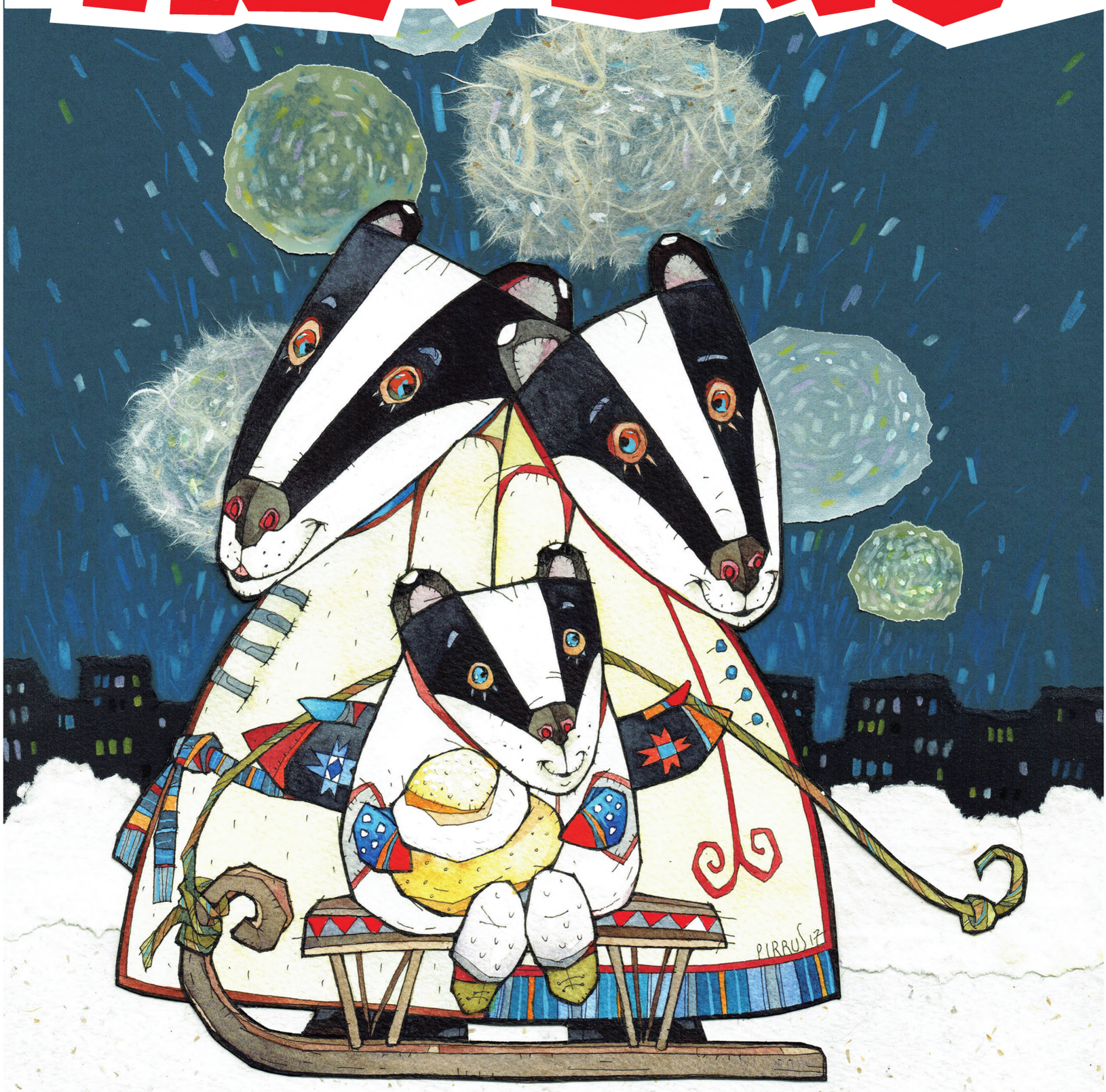

AUHINNASADU

Rimonne võistluse peaauhinnad – Ever After High' nukud – võitsid **GERTEN-HELENA ALAKÜLA** Uuemõisast, **MARIA ELIISA METSIS** Raplamaalt ja **KAMERON PUKKA** Türilt. Ergutusauhinnad – UNO kaardid – saavad **KAISA MITT** Koongast, **HELENA ELIS PÄRENSON** Türilt ja **ANNELI BANKIER** Uuemõisast.

MÕNUS VASTLAKUUTERVITUS, ARMSAD SÕBRAD JA SUGULASED! ILUSAT EESTI VABARIIGI SÜNNIPÄEVAKUUD KÕIGILE!

Teeme nüüd teatavaks eelmise aasta **detsembrinumbris** välja kuulutatud võistluste auhindade saajad. Olgu öeldud, et meie head sõbrad **Tartu O. Lutsu nimelises raamatukogus (Kompanii 3/5) ja Kullo Lastegalerii töötajad Tallinnas (Kuninga 6)** annavad endise lahkusega üle auhinnakraami – Lutsu-raamatukogusse toimetame **lõunaeestlaste preemiad** ning Kullo Lastegaleriis oodatakse auhindade järele **põhja- ja lääne-eestlasi.** Kellel on muid soove, neil palume meilitsi või telefoni teel toimetusega kontakti võtta.

Igavesti Teie
Triibu-Liine,
Hea Lapse vapiloom

Pingviinimängud REKATOlt võitsid talveröömude joonistajad **JOHANNA MARTINSON** ja **LIINA VINKEL** Tallinnast, **ANDREAS KUUSEMETS** Puhjast, **ANETTE TAMMOJA** ja **ROOSMARII VILLEMS** Türilt ning **TONI KÄGO** Laevalt.

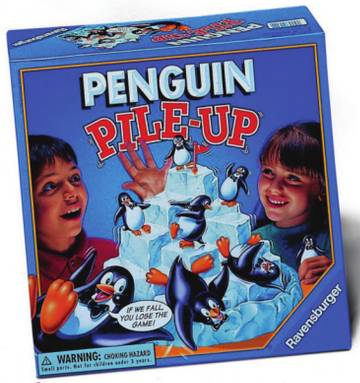

REKATO

Ristsõnaplaadi võitis **ROKO KELDER** Raplast.

Viktoriinivastuste saatjaist saavad auhinnaraamatud **MARII-ELIISA HIIESALU** Paidest ja **TIM SADRAK** Tartust.

Lembitu mõistatuse lahendajaist võitsid preemiaraamatu **MERILIIS KIVIMÄGI** Saaremaalt ja **GREG OJASALU** Tallinnast

Järgmises numbris jagame juba jaanuarinumbri võistluste auhindu. Jõudu tööle, sõbrad!

Suur aitäh haridus- ja teadusministeeriumile, kes tellis ajakirja meie põhikoolidele!

HEA LAPS SELLES NUMBRIS:

LAHEDAT LUGEMIST

Brigita Maria Raave „Hinge keha" — **4**
Mairo Kõivu „Üheksavägine" — **5**
Ilmar Trulli sünnipäevavärsse — **6**
Tiia Toomet teab lugusid — **7**
Kadri Valteri ja Mikk Bobõlski ühetähejutud — **8**
Kristiina Ojala „Kribul" — **9**
Anett Kundla, Kristjan Mändla, Ülle Kütseni värsse — **10**
Oma sulega: Miikael Mellikov — **11**
Rhea Rosette Tüüri Gambia reisikiri — **12**

GALERII

Ilmatsalu Põhikooli õpilaste joonistusi — **13**

MAAILM MEIE ÜMBER

Tore loodus: Mai Zernask viirpuust — **14**
Tere, lind! Peep Veedla kaelus-turteltuist — **16**

Meie suurkujusid: Jaak Urmet Raivo Järvist — **18**
Tuulelapsed Jõgeval — **20**
Poster 1: „LEGO Batmani film" — **21**
Poster 2: Laulupidu tulekul! — **22**

TEE ISE

Osavnäpp: Lully Gustavsoni apelsinivaagen — **25**
Mustkunstnik Ande kartulitrikk — **26**
Kirjalaps: meie sõbrad — **27**
Sandra sööginurk: banaanikeeks ja õunamuffinid — **28**

NUPUTA JA NAERA!

Ilmar Trulli ristsõna — **29**
Lembitu mõistatus, viktoriin — **30**
Paetisme — **31**
Naeru-uss — **32**

ELUMELU

Uudiseid — **33**
Avasta endas geenius! Antropoloogia — **34**
Thomas Scheileke koomiks — **36**
Kinouudised — **37**
Hobid ja huvid: Anna-Maria Uulma intervjuu Margit Tähega — **38**
Siit ja sealt: rekordikoerad — **39**
Järjehoidja — **40**
Kogu lugu: Markus Saksatamm embleemidest — **41**
Rimonne sõbramäng — **43**
Rekato suusa- ja kelgusõidud — **44**

Ajakiri Hea Laps ilmub 1994. aastast
Väljaandja: SA Kultuurileht
Voorimehe 9, Tallinn 10146, tel 6833145
Toimetus: toimetus@healaps.ee
Peatoimetaja: Leelo Tungal (leelo@healaps.ee)
Kujundaja: Vivika Kalt (vivika@healaps.ee)
Toimetaja: Anna-Magdaleena Kangro (anna@healaps.ee)

Trükk: PRINTALL
Tellimine: AS Ekspress Post,
tel 6177717
www.tellimine.ee
Hind üksikmüügis 2,25

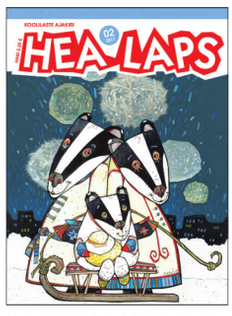

Kaanepilt: Piret Mildeberg

Hinge keha

Ülle Väljataga auhind mullusel Sten Roosi muinasjutuvõistlusel

Brigita Maria Raave Tartu katoliku hariduskeskuse 9. a klassist

Kunagi maailma loomise alguses elas üks hing – ta oli kauneim kõikide seast. See tähendas hinge jaoks palju, sest peale tunnete ja ilu polnudki hingedel ju midagi muud.

Kuid see ei rahuldanud meie kaunist hinge. Hoolimata oma ilust, soovis ta keha, sest sellega oleks ta ilu saanud nähtavaks kõigile.

Ühel talvisel täiskuuööl jutustasidki tähed talle, et seitsme järve taga asub üks mäeahelik, mille kolmandal mäetipul seistes saaks hing endale keha.

Pikemalt mõtlemata asus hing teele. Ta kuulis, kuidas päike talle selja taga sosinal lausus: „Ära tee", aga hing ei hoolinud emanda palvest – nii väga soovis ta endale keha.

Kui hinge teekond oli juba lõpule jõudmas, hõikas mets: „Oh, hing, sa mõtle veel veidi, mida teed: kui saad endale keha, muutud ka ise selle orjaks ning kaotad kõik, mis sul praegu on."

Aga hing ei mõelnud selle peale, vaid tormas tohutul kiirusel mäetippu, ja kui esimesed päikesekiired tema peale langesid, sai ta endale keha.

Hing tahtis suurest rõõmust ennast kõigile näidata – nii õnnelik oli ta oma maise keha üle.

Päike vaid ohkas teda nähes, aga hing ei kuulnud enam päikest ega saanud enam kunagi kuulda.

Tagasiteel tuli hingel jälle kord ületada seitse järve. Esimese järve juures peatudes silmas ta oma peegelpilti, armus sellesse hetkega, kummardus, et ennast paremini imetleda, kuid libises ja kukkus läbi jää.

Hing ei saanud veest tõusta, sest ta keha hoidis teda kinni, samuti ei saanud ta paluda veelt abi, kuna ta keha ei lubanud tal seda teha. Nii haarasidki järveveed meie kalli hinge enda embusse.

Seda hinge ei mäleta enam keegi, aga järv on sest ajast saati jääs ja keegi ei tea, kes seal tasa sosistab: „Ma ei tee, ma ei tee, ma ei tee..."

Helin Tikerpuu

Üheksavägine

Ergutusauhind mullusel Sten Roosi muinasjutuvõistlusel

Mairo Kõiv Pühajärve põhikooli 6. klassist

Elasid kord ühes suures kuningriigis kuningas ja kuninganna, kellel oli väike poeg. Ühel päeval jäi kuningapoeg väga haigeks. Kuninganna ja kuningas palusid kõigilt abi, kuid mitte keegi ei osanud neid aidata.

Siis tuli ühel päeval kuningriiki kuningapoja väga hea sõber August, kes arvas, et oskab kuningapoega aidata. Sõber August rääkis kuningaperele ühest vägevast ravimtaimest, mis kasvab Hiiglaste mäel üheksa mere taga, kuid mille nime ta ei teadnud. August rääkis, et teekond Hiiglaste mäele on väga ohtlik, aga siiski läbitav. Kuningas ütles: „August, ma annan sulle kõike, mida sa tahad, aga peaasi, et mu poeg terveks saab." August ütles kuningale, et ta vajab abiks kolme asja: suupilli, pärlikeed ja rosinakuklikest.

August asus teele. Möödus kolm päeva ja kolm ööd, kuni ta silmas Hiiglaste mäge. Vaevalt sai ta kohale jõudmisest rõõmu tunda, kui tema poole tormas hiiglane. August tõmbas kiiresti taskust välja suupilli ja hakkas seda mängima. Hiiglane ei olnud kunagi varem nii ilusaid helisid kuulnud. Ta hakkas tantsima ja natukese aja pärast oli hiiglane nii väsinud, et vajus sügavasse unne.

August läks edasi mäe poole. Möödus jällegi kolm päeva ja kolm ööd. Kui ta oli jõudnud poolele mäele, ründas teda kahe peaga hiiglane. Seekord võttis August taskus pärlikee ja viskas selle kõrgele õhku. Kahe peaga hiiglase mõlemad pead proovisid keed endale kaela saada. Suure hooga lõid kaks pead kokku ja hiiglane kukkus oimetult maha.

August jätkas rõõmsalt oma teekonda. Möödus jälle kolm päeva ja kolm ööd. Lõpuks jõudis ta mäetippu ja juba nägigi võimsat kollaste õitega taime, mida oli otsima tulnud. Äkki aga hüppas põõsast välja hiiglane, kellel oli kolm pead. Kõik pead vingerdasid vihaselt kaelte otsas. August oli päris hirmunud. Viimasel hetkel suutis ta taskust haarata kuningakoja koka küpsetatud rosinakukli ja viskas selle õhku. Kõik kolm pead proovisid kuklit omale haarata. Kukkel aga veeres nende eest ära mäest alla. Hiiglane kaotas tasakaalu ja kukkus uperpallitades mäest alla. Kui ta seisma pole jäänud, siis veereb ta veel praegugi.

August aga jõudis otsitava taimeni. Ta võttis õrnalt taime küljest üheksa kuldkollast õit ja ruttas lossi poole tagasi. Kui ta lossi jõudis, oli kuningapere meeleolu väga kurb. Möödunud oli palju aega ja keegi ei lootnudki enam, et August tagasi jõuab. August palus kuningakoja kokal kiiresti taimeõitest ravitee keeta.

Kui tee sai valmis, jootsid nad selle väikeste sõõmudega kuningapojale. Mõne tunni möödudes läksid kuningapoja põsed õhetama ja silmad lõid taas särama. Paari päeva möödudes oli kuningapoeg jälle terve, reibas ja väge täis.

Kuna Augustil läks taimeni jõudmiseks üheksa päeva ja ööd ning kuningapoeg sai taimeteest palju väge, siis pandi Hiiglaste mäelt toodud taimele nimeks üheksavägine.

Taim toodi kasvama ka kuningriiki. Kuningriigis jätkub väge nii kauaks, kuniks taim pole närbunud.

Helin Tikerpuu

PALJU ÕNNE, ILMAR TRULL!

Foto: Teet Malsroos

21. veebruaril tähistab üsna ümmargust sünnipäeva Ilmar Trull, kelle koostatud ja illustreeritud ristsõnu on lahendanud sajad, kuid võib-olla ka tuhanded Hea Lapse lugejad. Iga luulesõber aga teab, et onu Ilmar on ka ilmatu hea luuletaja ja mõnusate piltide joonistaja.

Kui Ilmar oli veel hästi noor, siis kirjutas ta luuletusi suurtele inimestele, mis ilmusid filosoofilise pealkirjaga raamatus „Millest mõtled, seljaaju?", kuid aina suuremaks kasvades taipas ta, et lastega on palju lõbusam vestelda kui seljaajuga. Juba tema lasteraamatute pealkirjad – näiteks „Iseloomuga loom", „Musta kassi mumba", „Väike viisakas kärbes", "Jänese valitud palitud" – teevad tuju heaks nii lastel kui täiskasvanutel, mis siis veel nende sisust rääkida! Ilmar Trull on mitmel korral pälvinud nii Karl Eduard Söödi lasteluule aastaauhinna kui ka Eesti Kultuurkapitali lastekirjanduse aastapreemia. Mullu anti talle lasteluule koondkogu „Rähni ravi" eest suur Kultuurkapitali kirjanduse aastapreemia, mida lastekirjanikega juhtub üpris harva.

Kui keegi lugejatest soovib Ilmar Trullile sünnipäeva puhul luuletust lugeda, siis võib ta vajalikud salmid leida siitsamast. Hea, et onu Ilmar ei ole kade ka nüüd, mil ta on just niisama vana kui kuus kümneaastast poissi kokku!

Ilmar Trull

TIGU PANEB PIDU

Sisalik kord saatis teole
kutse: „Tule kähku peole!

Ole viisakas ja viks,
keera ette kikilips!"

Tigu lippas. Tigu lidus.
Jõudis peole. Ongi pidus.

Kas ta lipsu ette sidus?
Pole näha, seisab seal
kõrvad lidus, silmad vidus,
keel on pikalt vesti peal.

SÕBRAD TEEVAD TEMPE

Kui mutil kord sünnipäev oli,
uss talle ei kinkinud lilli.
Uss tegi sõbrale suli
ja kinkis mutile prillid.

Ka ussil kord sünnipäev tuli,
siis mutt mängis vingerpussi.
Mutt tegi sõbrale suli
ja kinkis ussile sussid.

TIIA TOOMET TEAB IGASUGUSEID LUGUSID!

Tiia Toomet

9. veebruaril tähistab oma sünnipäeva kirjanik Tiia Toomet, kes saab sel päeval täpselt sama vanaks nagu seitse kümneaastast tüdrukut kokku.

Tiia on kasvatanud suureks neli poega ja ühe tütre ning on nüüd juba nende lastele vahvaks vanaemaks. Muide, Tartusse rajatud Teerajajate alleel võid astuda tema jälgedesse, sest 2012. aasta rahvahääletus otsustas, et just Tiia Toomet on sellist au väärt.

Tiia Toomet on kirjutanud palju raamatuid ning nende laadist saad aru, et kirjanik on hariduselt ajaloolane ning lisaks sellele õppinud veel ka kunstilist tekstiili. Neid teadmisi oli tal kindlasti vaja ka ühe ütlemata uhke ja laste jaoks vajaliku asutuse rajamisel: Tiiat võib julgesti nimetada Tartu Mänguasjamuuseumi emaks. Praegu ei kujuta enam ettegi, et sellist muuseumi meil varem polnudki! Tiia oli mänguasjamuuseumi idee algataja ning pidas üle tosina aasta selle aina kasvava ja kaunimaks muutuva lastemuuseumi juhataja ametit.

Tiia Toomet kirjutab nii praegustest kui ka vana aja lastest. Praegusi lapsi tunned ju sinagi, hea lugeja, kuid sellest, kuidas vanasti lapsed elasid, võid teada saada oma vanavanematelt, kellega koos on kindlasti huvitav lugeda Tiia Toometi „Vana aja koolilugusid" ja „Vana aja lugusid", kust on pärit ka alljärgnev jutt.

KELLEKS VANA AJA LAPSED SAADA TAHTSID

Tüdrukud tahtsid saada õpetajaks, arstiks ja müüjaks. Peale selle tahtsid kõik väikesed tüdrukud saada emaks. Sellepärast oli tüdrukutel palju nukke. Nukud olid tüdrukute mänguasjad. Tüdrukud panid nukke riidesse, võtsid riidest lahti, söötsid, jootsid, sõidutasid nukuvankritega ja panid magama. Nukkudega sai ka kooli ja arsti mängida. Koolis õpetati nukkudele lugemist ja arvutamist. Nukud pidid koolis vagusi istuma ja vastama, kui küsiti. Kui nukk vastas õieti, sai ta hindeks „viis". Mõnele rumalale nukule, kes tähed segi ajas, pandi hindeks „kaks". Nukkudega oli ka palju muret. Alailma olid nad haiged. Neil valutas pea, kurk, kõht, silmad, kõrvad, käed ja jalad. Kui nukk jäi haigeks, pandi ta voodisse ja kutsuti arst. Arst kuulas nukku toruga ja kirjutas hulga retsepte. Retseptide eest sai mänguapteegist mängutablette. Kui nukk tabletid ära sõi, sai ta terveks.

Poisse nukud ei huvitanud. Poisid ei tahtnud nukumängus isadeks olla. Poisid tahtsid olla bussijuhid, trammijuhid ja vedurijuhid. Nad põristasid päev otsa tõukeratastega ringi. Veel tahtsid poisid saada kangelasteks. Neil olid omatehtud puumõõgad ja kilbid. Mõõkadega tapsid poisid vaenlasi ja tegid muid kangelastegusid. Üks väike poiss ei teinud endale puumõõka. Tema ei tahtnud saada kangelaseks. Tema tahtis saada kirjanikuks ja kirjutada palju raamatuid. Kui see väike poiss suureks kasvas, saigi temast kirjanik.

Vabariiklikult omaloomingulise ühetähejutu konkursilt „Minu Eestimaa”

Kadri Valter Tudulinna põhikooli 7. klassist

Kuusikud kulgevad Kuressaarde

Kuusikute kodus Kuremäe kandis Kaidma külas kõneldi käigust Kuressaarde. Kolmapäeval kiirustasid kõik kompsusid kokku korjama.

Kristiina kogus korvi kleite, kingi, kaelakeesid, käevõrusid, kätekreemi. Kaheteistkümnene Kristjan kahmas käekotti kalaõnge koos kabemänguga. Kuuene Kelli kandis korvi kolm karu, kollase kleidi, kirjukoeraga koti, kuus karamellkommi. Kolmekümnene Kert kiilus kohvrisse ketsid, kõrge kraega karvase kampsuni, kaneelikarva kohvikruusi.

Kuusikud kobisid KIA-sse, keerasid Kurtna kaudu Kosele. Kukrusel kavatses Kristiina käia külas Kaasiku kaksikutel, kellelt kaamerat küsida. Kui kõik KIA-s, kihutati kiirteel Kõrkkülast Katkule, Katkult Kembale, Kembalt Kupule.

Kristjanil kui ka Kellil kõht korises. Kuusalus külastasid Kuusikud kohvikut Kaer. Kohvikus kugistati kotlette, kartuleid kastmega kui ka kapsasalatit. Kristiinale kallati kohvi, Kerdile kakaod, Kellile kisselli, Kristjanile kasemahla. Kelli kippus kiunuma, kiigates Kuusalu Konsumit. Kõpsti kips-kõps kaubahalli. Konsumist krahmati kõiksugu kraami: Kirju Koera kommi, kaeraküpsiseid, kohev kaelasall, kõrkjatest kübar, kuldne küünelakk.

Kaup koos, kimati Kiiule, Koluvere kõrtsis kinnitati keha, käidi ka Kirblas. Kõmsil kõmpisid kõik koibi kosutama. Kristiina kiljatas, kui kuulis konna krooksumist, Kristiina koperdas konnakullestest kubisevasse kraavi. Kogu kaaskond kõkutas, kui Kristiina kraavis kükitades konnaperet kirus. Kert kiskus Kristiina kraavist kaldale. Kiiresti kougiti kohvrist kuiv kleit, kihutati Kuivastusse.

Kottpimedal kesköö Kuressaare külalistemajas kobisid kõik kurnatult koikudesse. Kuni koiduni kostus Kuusikute kambrist kosutavat kohinat.

Mikk Bobõlski Rakvere gümnaasiumi 5. klassist

Kentsakas kolmik Kuressaare kalmistul

Kauges kaunis Kuressaares käis kord koos korralik kolmik, kuhu kuulus kolm kanget kuju: kiire Kristjan, korralik Kaur, kohmakas Kristi – kõik kaunis kentsakad kobakäpad, koledad käpardid.

Kord kõndis korralik kutt Kaur kohalikule Kuressaare kalmistule. Kaur kõndis, kaasas kaunis kandiline küünal kullakallile kadunukesele. Kaur kõndis korralikult, kiikas kuud, kratsis küüntega karvast kukalt. Korraga komistas kutt kuud kaedes kogemata – kõmdi! kohmaka Kristi katkistele kandadele. Ka kohmakas Kristi kõndis kalmistul küünlaga. Kukkusidki kahekesi kolinal küünaldega kõhuli. Kohutav kolakas! Kõrvulukustav kärtsakas! Kaur kirus Kristit, Kristi kaebas Kauri kallal, kuid koos koperdati kalmistul, küünlad kumasid kahe käpardi kämmaldes. Kuu kumas kaunilt, kuid kurjakuulutavalt.

Kaks kohmakat koperdajat kohtusid kalmude kõrval ka kiire Kristjaniga, kellel kumas kah küünal käes. Kummaline kokkusattumus! Kõik kolm keset kuukuma kalmistul. Kolmekesi kõndisidki Kaur, Kristi Kristjan kalmudel, küünlad käes, kuni keegi kolistas kusagil kauguses. Kes küll kolistas? Keegi kole koll? Kohutav kummitus? Kolmik kukkus korraga käpuli, kõik kohkunud, kered-kondid katki, koivad-kämblad kriimud. Kohutav kohmakus! Kole-kole!

Keegi kutsus kohe kohale Kuressaare kohaliku kiirabi. Küllap kiire Kristjan kutsuski. Kiirabiga käidi ka Kuressaare kõrval kulgevates kaunites külades: Kaalis, Kaarmas, Kakunas, Kallastel, Kurasel, Kuusel, Küdemas, Kõljalas – kõikjal käidi. Kõige krooniks korraldati kolmiku kipsipanek. Kolmik küll kurvastas, kisas, kirus, kiunus, kuid kõik kulges kokkuvõttes korralikult.

Arte Gümnaasiumi näituselt

Kribul

Ergutusauhind mullusel Sten Roosi muinasjutuvõistlusel

Kristiina Ojala Põlva põhikooli 7. a klassist

Arte Gümnaasiumi näituselt

Elas kord ammusel ajal seitsme maa ja mere taga hiiglaste perekond: ema, isa ja kaks poega Elati üksmeelselt ja rahulikult. Tehti tööd ja osati ka lõbutseda. Ühel päeval teatas hiiglase-ema õnnelikult, et perre on oodata veel ühte last. Kõik võtsid sõnumi vastu suure rõõmuga. Kuna kaks vanemat last olid pojad, sooviti väga tütrekest.

Kui aeg kätte jõudis, tõi pereema ilmale lapsukese, aga see polnud kauaoodatud tütreke, vaid järjekordne poeg. Pereisa kurvastuseks oli pojake väga väike ja väeti, lausa inimlapse mõõtu. Isa ja vanemad pojad ei suutnud uut ilmakodanikku omaks võtta, aga ema armastas teda kõigest hoolimata. Isa pani lapsele nimeks Kribul, sest vaeseke oli tõesti väga pisike.

Aeg möödus. Vanemad vennad käitusid Kribulaga halvasti ja tegid tema kulul rumalat nalja. Küll loopisid nad teda kahe vahel nagu palli, panid kanakuuti kinni või riputasid kraedpidi puuoksa külge. Kribul kurvastas, otsis ema juurest lohutust, aga vendade peale viha kanda ta ei suutnud. Kribul kasvas aastatega nägusaks noormeheks, aga kasvu oli tal siiski vaid pika inimese jagu. Jõu poolest jäi ta vendadele alla, aga nutikuselt ja kavaluselt oli ta neist üle.

Kui Kribul oli 18 aastat täis saanud, kutsus isa ta enese juurde ja ütles: „Nii, poeg! Nüüd oled sa täisealine, kasu sinust koduses majapidamises pole. Vaata oma vendi, nemad on tublid ja töökad, sinu lööb aga meie lehmgi oma sabaga pikali. Kõige parem on, kui kodust lahkud ja lähed laia maailma õnne otsima."

Kribul jättis kalli emaga hüvasti ja suundus pikale teekonnale. Ta oli juba tükk aega rännanud, kui jõudis ühe kuningriigi piirile. Ta märkas tulbal kuulutust. Kuna Kribul oli tark noormees, oskas ta hästi lugeda. Kuulutusel seisis, et kuningas otsib oma korvpallivõistkonnale head kaptenit ja kapten peab olema pikka kasvu ja oskama hästi palli mängida. Kuna naaberriigi ülitugeva võistkonna võitmine on suureks auküsimuseks, on võidu palgaks ilusa kuningatütre käsi ja pool kuningriiki. Kribula süda hüppas rõõmust. See oli tema võimalus! Pikkust oli tal kümmekond sentimeetrit üle kahe meetri, palli oskas ta väga hästi mängida – olid ju vennad teda ennastki tihti palli asemel kasutanud.

Kribul palus end kuninga ette viia. Kuningas oli kribula pikkusest ja pallimänguoskusest hämmastunud, kuna tema riigis olid inimesed üsna lühikesed ja eriti mängida ei osanud. Valitseja teadis, et naaberkuningriigi meeskonna võitmiseks oli vaja midagi erakordset, sest nad kuulusid maailma paremikku. Kribul oli just sobiv trump. Kuningas ütles: „Kui sa mu meeskonna võidule viid, võid küsida minult mida iganes."

Kribul asus asja juurde: võttis meeskonna kokku, treenis nendega ööd ja päevad läbi. Lõpuks olid noormehed tõeliselt osavad. Saabuski kuningriikide vahelise matši päev. Naaberriigi kuningas ei teadnud midagi Kribulast ja oli arvestanud kerge võiduga. Ja läkski lahti. Kui aga platsile tuli Kribul oma poistega, jäi kuningal parastav naer kurku kinni. Sellist pikkust ja osavust polnud ta varem näinud. Kribul ja ta meeskond tegid vastastele uut ja vana ning lõpuks võitsid suure punktisummaga. Vastased läksid löödult ja häbistatult koju.

Järgmisel päeval kutsuti Kribul kuninga ette. Kõik kummardasid talle ja siis astus saali kuningatütar. Tema pikk kasv ja kaunidus panid rahva ahhetama. Kribul polnud sellist ilu varem näinud, ta jäi lausa sõnatuks. Aga ta kogus end. Kuna Kribul oli nägus, haritud ja hea huumorimeelega noormees, võitis ta kiiresti kuningatütre südame. Varsti peetigi uhked pulmad ja pool kuningriiki vormistati Kribula ja ta nooriku nimele. Pulmas oli ka Kribula pere. Isa ja vennad mõistsid, et erilisus polegi nii hull ja ema oli üliõnnelik. Aastaid hiljem sai Kribulast kuningas ja tema pojad olid kirglikud korvpallurid. Tema riik oli korvpallis alati maailma esikolmiku seas. Ja kui nad surnud ei ole, elavad nad õnnelikult siiani.

Anett Kungla Viljandi Jakobsoni kooli 6. klassist

EESTIMAA

Eestimaa on ilus maa,
see on minu kodumaa.
Siin siristab linnuke,
kelle nimeks suitsupääsuke.
Muru on meil roheline
ja päike taevas kollane.
See siin on supermaa,
siit kunagi ei lahku ma.

Kristjan Kändla Kalmetu põhikooli 7. klassist

EESTIMAA

Eestimaa armas ja väike,
siin alati särab päike.
Pühi meil palju on:
jõulud, jaanipäev – mis iganes,
kõik on tähtsad me südamele.

Aaron Lillemäe Uuemõisa Algkoolist

Ülle Kütsen

ÕPETAJA KELK

Hei, hei, koolikell,
väljas möllab lumelell.
Täna veidi hiljaks jään,
kooliteel on kelgumäed.

Hei, hei, õpetaja,
koolitunnid lõpeta ja
vahetunniks asi selgub –
kingin sulle uue kelgu.

Ülle Kütsen

EESTI TEST

Ütle mulle, kas sa tead,
mis on meie Eestis head?
Üheskoos nüüd testime,
tunneme kas Eestit me?
Eesti rahvuslill on
.....
Eesti rahvuslind on
.....
Eesti rahvuskivi on
.....
Eesti rahvuskala on
.....

SÜNNIPÄEV

Mõnel on sünnipäev kevadel,
mõnel suvel – siis, kui valmib murel,
on ka võimalik, et sügisel, kui ära lähevad kured,
või talvel, kui valmistasin palju salme.

Sünnipäevad võivad olla igal kuul –
veebruaril, jaanuaril või mingil muul.

MIIKAEL MELLIKOV TALLINNAST

Ma elan linna ääres Hiiul, männimetsa veerel. Minu vanaemad-vanaisad elavad maal. Ma elan sellises rahulikus kohas, kuna mulle ei meeldi linnamüra. Ma käin maleringis ja ujumistreeningus. Mulle meeldib ka lauatennist mängida ja luuletusi kirjutada. Ma õpin kodu lähedal väikeses koolis, kus ma käin jalgsi. Vaba aega meeldib mulle veeta huviringides-trennides, raamatuid lugedes ja niisama jalutades.

MALE JA KABE

Eile mängisin malet –
mina võitsin; kaotajaks oli Kalmet.
Ta ei säilitanud oda ega lippu
ning minu punktid tõusid tippu.
Siis mängisin kabet –
seal kaotasin,
kuna oma mõistust
liiga vähe paotasin.

MIDA AASTAAJAD VAJAVAD

Kui talv on, peab tulema lumi,
soe peab olema siis, kui on suvi.
Kevadel peab paistma päike,
suvel välku lööma äike.
Sügisel peavad valmima juurviljad,
talvel ei tohi lumi tulla hilja.
Sügisel peavad puudelt ära tulema lehed,
talvel peavad soojalt riides olema nii naised kui mehed.

UUS PÄEV

Kui tuleb uus päev, siis igaüks uusi võimalusi näeb.
Mõnel meisterdamisest ära väsivad käed,
mõnel ronitud saavad paljud mäed.

Sul ei pea olema kogu aeg samad tavad:
sa võid teha ka uued kavad!
Kuid tähtis on, et sul põnev oleks:
muidu üldse vahva ju poleks!

See on teave uue päeva kohta,
Loodan, et sa õppisid siit ohtralt!

Matemaatika tunnis.

Foto: Eduard Tüür

JÕULUTUNNID

Rhea Rosette Tüür Nõmme gümnaasiumi 7.b klassist

Paar aastat tagasi istusin jõulupüha ajal koolipinki Senegalis, nüüd Gambias, Mariama Kunda külakooli matemaatikatunnis. Jõulutund kõlab nõmedalt, eks ole? Mina jällegi loodan, et kaks Aafrikas nähtud jõulutundi ei jääks kolmandata.

Gambia on Eestist neli korda väiksem ja veel vähem on seal jõukust. Inimesed elavad väga vaeselt, paljud lapsed käivad koolis vaid paar aastat ja igaüks sinna ei jõuagi. Riik maksab õpetajate palgad, muud kulud kaetakse annetustest ja õppemaksust, mis on tihti kõigest mõnikümmend eurot aastas, kuid käib paljudele ikkagi üle jõu.

Mariama Kunda koolis oli mitu klassiruumi, mõned neist ka „vabas looduses". Ei mingit suurt koolimaja uhke välisuksega, hoopis väikesed majakesed aknaavadega, kus klaasi asemel roostes raudvõred ja põrandaparketiks liiv. Liivane oli ka kooli siseõu, kus jalutasid kitsed ja siblis mõni arglik kana.

Kool asutati majakesse, kuhu nüüd mahub õppima vaid üks klass. Seitsmes klass. Ruumi seinal ilutses pleekinud paberileht pealkirjaga „Klassi reeglid". Reeglistik innustas mõtlema suurelt, ütlema „palun" ja „aitäh", endasse uskuma, riske võtma ja mitte kartma eksida. Ei kardetudki, sõna eksimus ehk „*mistake*" oli reegliteski kirjaveaga. Nojah, inglise keel on gambialaste riigikeel, mitte emakeel…

Veider küll, aga tundsin end jõulutunnis väga mõnusalt, „pinginaabriga" sain kohe jutule. Gambia lapsed üldse kibelesid suhtlema, külade vahel sõites jooksid karjas auto sabas ja muudkui hüüdsid „hello" ja „dubab", mis tähendab valget inimest. Ka täiskasvanud ei hoidnud eemale – nii külades kui ka Banjuli linnas, rääkimata rannast, kus kõik kohalikud jooksid meie poole midagi müüma, restorani kutsuma või lihtsalt valgele külalisele tere ütlema ja uurima, et kust me tuleme. Ei suudagi meenutada, mitu korda mind Gambias printsessiks hõigati!

Külakoolist lahkudes andsin direktor Laminile oma reisirahast 25 eurot. Kooli toetuseks. Ja pinginaabril aitasin matemaatikaülesande kindlasti vähemalt viie peale lahendada. Gambia koolides antakse hindeid 100 punkti skaalal…

ILMATSALU PÕHIKOOLI ÕPILASTE JOONISTUSED MUHU-MUSTRITEST

Rocco Markkus Võsonurm

Ketriin Põder

Jan Erik Köst

Kätlin Siimson

Valter Vois

Jaane Joosepson

Kaur Värnik

VIIRPUU

kasvab meil looduslikult metsaservadel, lagendikel, põllupeenardel, kiviaedade juures, läänesaartel ning mandri lääne- ja põhjarannikul

Mai Zernask

Nähka nähkerdas oma metsarajal ja leidis ootamatult punaste marjadega puu. Ta teadis juba, et tundmatuid marju süüa ega maitsta ei tohi – need võivad olla mürgised. Võttis siis oma uuelt leiult väikese oksakese kaasa ja tõttas koju.

„Vaata, Juulimemm, mul on ilusate punaste marjadega oksake, aga ma ei tunne seda taime!" teatas Nähka.

Juulimemm uuris taime lähemalt. „See on viirpuu," teatas ta siis. „Viirpuu on selle **aasta puu**."

Juulimemmele meenus kohe tema lapsepõlve koolitee, mille ääres viirpuu oksad üle aia ulatusid ja varvastele upitades võis nende küljest kätte saada nii mõnus-magusaid „jahumarju". Viirpuud kasvasid otse Juulimemme pinginaabri kodu vastasmaja aia ääres. Olid toredad ajad!

Eestis kasvab viirpuu looduslikult saartel, lääne ja põhjarannikul. Harilik viirpuu on põõsas või väike kuni 3 meetri kõrgune puu – metsas siiski vahel ka 7 – 8 meetri kõrgune.

„Räägi mulle siis aasta puust – viirpuust!" palus Nähka.

„Viirpuu perekond on heitlehiste asteldega lehtpuude ja põõsaste perekond," pajatas memm. „Perekonnas on umbes **kakssada liiki**, mis kasvavad parasvöötmes, aga eriti palju on neid liike Ameerikas. Tänapäeval peetakse **hariliku viirpuu** levilaks Euroopat ja Lääne- Aasiat. Eestis kasvab viirpuu looduslikult saartel, lääne ja põhjarannikul. Harilik viirpuu on põõsas või väike kuni 3 meetri kõrgune puu – metsas siiski vahel ka 7 – 8 meetri kõrgune. Oksad on pruunikashallid, paljad. Lehed on pealt erkrohelised, alt veidi heledamad. Alumised neist on kolmehõlmalised, ülemised aga viiehõlmalised – kas äraspidimunajad, munajad või rombjad. Õisikud on laiad, koosnevad 4 – 6 oksakesest, õie läbimõõt 12 – 15 mm. Viirpuud on hinnatud nii hekitaimena, üksikpuuna kui ka hea abilisena lindude nälja peletamisel. Oksi näksivad mõnuga sõralised ja jänesed, ka hiirtele meeldib võrsete koor. Viirpuude viljad, mis on küpsenult kas punased, oranžikad, kollased või mustad, sobivad kenasti süüa nii lindudele kui ka inimestele. Need on jahused, magusa maitsega."

„Millised liigid meil kasvavad?" uuris Nähka.

Juulimemm jätkas: „Mitu liiki ja alamliiki Eestis looduslikult kasvab, ei saagi täpselt öelda. Soolopuuna on kõige populaarsem **tõmbiõieline viirpuu** ja tema punased või valged täidisõielised sordid. Tihti kasvatatakse ka hekitaimena või grupiti **karvast viirpuud**. Meil vähem tuntud **Douglasi viirpuu** musti marju kuivatatakse ja neist tehakse maitsvaid hoidiseid tema kodumaal Põhja-Ameerikas. **Vereva viirpuu** õisi ja vilju kasutatakse meditsiinis."

„Kas viirpuul on veel kasutusalasid?" tahtis Nähka teada.

„Seda küll," kinnitas memm. „Viirpuu puit on väga kõva ja raske ning sobib hästi treimistöödeks – sellest saab häid aiaposte. Tugevate astlatega liike kasutatakse läbipääsmatute hekkide rajamiseks. Jahuste marjade tõttu on viirpuule nimeks pandud ka *jahumari, jahumarjapuu.* Kõige tuntum on taim ravimina südame-veresoonkonna haiguste puhul: ravimit valmistatakse lehtedest, õitest ja viljadest. Sobib hästi vererõhu langetamiseks ja südame tegevuse korrastamiseks. Viirpuu on veel hea õietolmu ja nektari andja mesilastele ja kimalastele."

Teades, et jahumarju võib julgesti süüa, hakkas Nähka nüüd oma leidu mõnusasti mugima.

KAELUS-TURTELTUVI

Peep Veedla

Kevadel saame 60. juubelit pidada ühe tänavuse aastalinnu – kaelus-turteltuvi – Eestis pesitsemise algusest. Teine aastalind on sel aastal turteltuvi, aga teda me enne kevadet ei kohta. Turteltuvi võtab praegu Aafrikas päikesevanne. Kaelus-turteltuvi tasub aga praegugi, keset talve, asulatest otsida. Just nimelt asulatest, sest kaelus- ehk pargi-turteltuvi ei hooli metsadest ega rabadest, just linnades ja külades meeldib talle elada. Pargid sobivad talle hästi pesitsemiseks, aga talvel leiab toitu ennekõike sealt, kus inimene seda on maha pillanud või puistanud. Viljajäätmeid ja -teri leiab ennekõike kuivatite ja muude põllumajandushoonete juurest, seega ka kaelus-turteltuvisid. Mõistagi leidub neis paigus ennekõike suurel hulgal kodutuvisid, kuid

Foto: Arne Ader

kaelus-turteltuvi on lihtne kodutuvidest eristada. Ta on pisem ja saledam ning alati beeži värvi, kaelal aga ilutseb must triip.

Kevade lähenedes hakkame üha sagedamini kuulma kaelus-turteltuvi kurvakõlalist huikamist „ku-kuuu-ku, ku-kuuu-kuk…". Mõnevõrra meenutab see öökulli huikamist ja nii juhtuski aastaid tagasi, et mulle räägiti Paide linna pargis elavatest öökullidest, kes huikavad päevad läbi. Tundus huvitav juhtum, läksin kohale ja leidsin sealt just kaelus-turteltuvid kenasti oma tuvilaulu esitamas. Kuna see meloodia tundub tõepoolest pisut kurblikuna, on sellele ka Kreeka mütoloogiast legend olemas. Nimelt olevat jumalad teenijatüdruk Decaocto tuviks muutnud, päästmaks teda pererahva

Kevade lähenedes hakkame üha sagedamini kuulma kaelus-turteltuvi kurvakõlalist huikamist „ku-kuuu-ku, ku-kuuu-kuk…".

kurja kohtlemise eest. Just selle teenijatüdruku raske elu tõttu see lind nüüd nii kaeblikult hüüdvatki. Ja selle teenijatüdruku nime kannab lind senimaani oma ladinakeelse nime osana: *Streptopelia decaocto*.

Kui kaelus-turteltuvi juhtub talvel aeda lindude toidumaja juurde tulema, sobivad talle päevalille-seemned toiduks niisama hästi kui tihastele ja teistelegi väikelindudele. Kes siis sihvkadest ära ütleb! Aga teraviljad, eriti nisu ja oder, maitsevad loomulikult ka. Isegi marjad on neile nokkamööda ja vahel maiustatakse isegi mõne limuse, lehetäi või liblikaröövikuga. Üks oskus on kaelus-turteltuvil, mida enamikul maismaalindudel pole: ta oskab vett juua imedes, pistab noka vette ja joob! Olete ju vast märganud, kuidas muidu linnud joovad? Võtavad vee noka vahele ja ajavad selle neelamiseks pea kuklasse. Ka kõik teised tuvid teevad nii.

Ega kevadki pole enam kaugel ning maikuus asuvad kaelus-turteltuvid parki pesitsema. Nende pesa on aga raagudest hästi hõre ehitis. Sellele pilku heites tekib tunne, et kas munad ikka jäävad raagudele püsima või pudenevad läbi pesapõhja maha. Aga ei pudene, kõik on välja arvestatud ja kontrolli all!

Pojad selles hõredas pesas kasvavad suureks erilist delikatessi süües. Ei too vanemad neile putukaid ega konni. Hoopis linnupiima, kuid mitte selle nime all tuntud šokolaadikommi. Tuvidel on oskus toota oma pugus valgurikast linnupiima, mis näeb välja justkui kohupiimamass ja on väga toitev. Seda imelist ollust toodavad nii tuviemad kui tuvi-isad ning see teeb tuvipojad tugevaks. Turteltuvipojad kasvavad selle mõjul jõudsalt ning juba umbes nädala vanuselt hakkavad saama tavapärasemat toitu – seemneid ja puuvilju. Esialgu tuvipiimale lisaks ning mida päev edasi, sedavõrd tavatoidu osakaal suureneb. Varsti – pärast paarinädalast pesaelu – ollakse juba piisavalt tugevad ja asjalikud, et tiivad välja sirutada ning pesa sinnapaika jätta. Selleks ajaks on juba juuli keskpaik selja taga. Sügisel võtab osa kaelus-turteltuvidest rännutee ette, kuid mitte kõik, ning nii võimegi järgmisel talvel jälle nende armsate linnukestega küla või linna vahel kohtuda.

RAIVO JÄRVI

(1954 – 2012)

Foto: Eesti Lastekirjanduse Keskus

Jaak Urmet

Kui 1980ndatel ja 1990ndatel oleks mõne eesti lapse käest küsitud, kas ta teab, kes on Raivo Järvi, ei oleks ükski segaduses pead raputanud. Kõik selle aja eesti lapsed teadsid hästi, kes on Raivo Järvi ehk onu Raivo – lastesaatejuht ja kunstnik. Samal ajal, kui ta alles õppis ülikoolis kunstnikuks, hakkas ta Eesti Televisioonis tegema oma esimest lastesaadet, mille nimi oli „Laupäeval koos isaga". Seda näidati telekas aastail 1978–1981, nii et selle vaatajad on nüüd juba ligi 40-aastased ja vanemad. Meenutades seda saadet tänini heldimuse ja austusega. Mis seal siis tehti? See oli „Ringvaate" või „Terevisiooni" tüüpi saade, kus räägiti ühest ja teisest ja kolmandast, seal käis saatekülalisi ja näidati videoreportaaže, meisterdati ja kokati. Kogu tegevust juhtis onu Raivo, seltsiks päris kass, kelle nimi oli Artur. Vahel kõlas reibast muusikat ansamblilt Kukerpillid ja ikka võis näha head multifilmi.

Üks teletegijate mõttetarkus kõlab nii: on väga palju inimesi, kes valivad enda jaoks välja televisiooni, aga on väga vähe inimesi, keda valib enda jaoks välja televisioon. Selle tarkuse sisu on see, et väga paljud tahavad ekraanil kuulsaks saada – aga kuulsaks saavad neist vähesed. Et see õnn naerataks, peab inimesel olema – lisaks muule – sära ja sarmi. Ma ei tea, kas onu Raivo üldse pidaski plaani televisioonis läbi lüüa, ta sattus sinna juhuslikult, õppis ju kunstnikuks, kuid see sära ja sarm olid temas olemas, ning kui ta juba telepurki jõudis, oli edasine asjade loomulik kulg. Kindlasti võib öelda, et Raivo Järvi oli üks neist, keda enda jaoks valis välja televisioon.

Kui „Laupäeval koos isaga" otsa sai, hakati tegema uut saadet, mil nimeks „Kõige suurem sõber". Sellega kasvasin üles juba mina ja võin täiesti omaenda kogemustele tuginedes kinnitada, et see oli väga lahe saade. Esimene selle saate osa oli telekas 3. detsembril 1982. Kui eelmises saates tegid onu Raivo ja kass Artur nii-öelda duot, siis „Kõige suuremas sõbras" tegutses hoopis suurem seltskond. Peategelane oligi see „kõige suurem sõber", tema nimi oli Leopold, ta oskas võluda ning ta nägi üsna kentsakas välja – teda mängis omapärasesse kostüümi pugenud Harri Kõrvits. Väga tähtis tegelane oli Postikana, keda mängis käpiknukuga Hendrik Toompere. Kolmas tähtis tegelane oli Äpu, kurvameelne ja norutav, hästi lüürilise hingega olevus,

keda mängis käpiknukuga Heino Seljamaa. Põhiseltskonna neljas tegelane oli onu Raivo, temal ei olnud kostüümi ega midagi, ta oligi lihtsalt onu Raivo. Räägiti sealgi lastele igasugu asjadest ja toimetati toimetamisi, nalja sai ka, selle eest hoolitses sõnakas Postikana. Vahel sai siingi kuulda ja näha Kukerpille, alati lasti multikat. Mõnikord vilksatas põnevaid kõrvaltegelasi nagu näiteks Äpu vanaema, keda mängis Ita Ever, või piraka oranži ninaga käpiknukk Anekdoot, kes vahel pistis saate lõpus oma nina veel korraks kapiuste vahelt välja ja pajatas anekdoodi.

Onu Raivol oli selles saates oma kindel koht, nimelt istus ta aina joonistuspukile asetatud suure paberilehe kõrvale ja hakkas mingit lugu jutustama, ise samal ajal paberilehel pilti juurde joonistades, juttu jooksvalt illustreerides. Seda oli ta teinud juba oma esimeses saateski. Väga nauditav oli jälgida, kuidas must vildikas onu Raivo käes hakkas tühjale paberile vedama kriipsukesi-joonekesi ning kuidas jutu lõpuks kattis kogu paberit fantaasiaküllaselt välja joonistatud uhke pilt, äravahetamatult onu Raivo stiilis. Ta oli nüüd ju juba päris kunstnik, tema joonistatud pilte võis kohata kõikjal: mitte ainult lastesaates, vaid ka raamatutes, ajakirjades, postkaartidel, isegi kilekottidel. Tema joonistamisstiili tundsid kõik lapsed. „Kõige suuremat sõpra" tehti hea hulk aastaid, ja kui see 1990. aastal otsa sai, võisid lapsed onu Raivo ja tema „jutupliiatsiga" kohtuda uues saates, mille nimi oligi „Onu Raivo jutupliiats". Tema esimest lastesaadet vaadanud lapsed hakkasid ise tasapisi isadeks ja emadeks saama, onu Raivo aga rõõmustas lapsi telepurgis edasi, rohkem kui 30 aasta jooksul kasvasid eesti lapsed tema juttude ja paberile pilti võluva vildika saatel. Võib-olla libiseks see praegugi teleekraanil vilkalt mööda paberit, järjekordset põlvkonda lapsi vaatama pannes – kui onu Raivo ei oleks väga raske haiguse tõttu 2012. aastal meie seast lahkunud.

Mõningaid osasid „Kõige suuremast sõbrast" on praegu võimalik internetis Eesti Rahvusringhäälingu kodulehel vaadata, samuti ühte osa saatest „Laupäeval koos isaga". Tänapäeva lapsele võivad need saated paista ehk natuke vanamoodsatena, igal ajal on ju lastel telekale omad ootused. Igatahes neile, kes olid lapsed 1970ndatel ja 1980ndatel, tähendasid need saated toredat ajaviidet. Raamatuid, mida Raivo Järvi illustreeris, on suur hulk, eriti torkavad nende seas silma muinasjutud, nagu „Ööbik ja vaskuss", „Tšuktši muinasjutte", „Bretooni muinasjutte", „Mansi muinasjutte"... Need on värvilised, ilmekad, tugeva joonega pildid, mis andsid juttude fantaasiamaailmale omalt poolt palju juurde. Ja kui telesaade võib mingil hetkel hakata tunduma vanamoodne, siis ilus pilt raamatus on ilus pilt raamatus ka sajandeid hiljem. Raivo Järvi on jätnud eestlaste jaoks silmadega nähtavasse maailma sama tugeva jälje, nagu näiteks Günther Reindorff ja Richard Kaljo, Edgar Valter ja Asta Vender, Vive Tolli ja Henno Käo – kui nimetada teisi tuntud pildimeistreid.

Raivo Järvi illustratsioon August Jakobsoni muinasjutule „Siili ja jänese võidujooks" (raamatust „Ööbik ja vaskuss", 1987).

TUULELAPSED MÄNGISID MÄNNI JA KÄOGA

Liblikapüüdja.

Võrulased.

Fotod: Riina Mägi

Luuletaja Betti Alveri sünnilinnas Jõgeval toimusid jaanuari keskpaigas järjekordsed luulepäevad, Luulefestivali seekordseks teemaks oli „Elu on täis kummalisi asju – mis on mängult ja mis on päris?" Põhikoolide luuleteatrid said valida, kas koostada oma kava Heljo Männi või Henno Käo loomingust, ning õige mitmed luulesõbrad olid suurepäraselt hakkama saanud ka kahe poeedi loomingu liitmisega.

Heljo Männi loomingust näis kõige populaarsemana luuletus „Banaan Poolamaal", Henno Käo värssidest puudutasid noori kõige enam ajateemalised värsid. Kaks truppi – Jõgeva kooliteatri Liblikapüüdja 6. klassi trupp ja Rakvere gümnaasiumi noored näitlejad – olid teinud ilusad etendused Heljo Männi „Rosalindist ja Linalakast" ning Tallinna Saksa gümnaasiumi algklasside trupp KOKK etendas vahvasti Henno Käo „Röövlilaeva". Väga poeetiliselt mõjus Võru Kreutzwaldi kooli 5B klassi luulekava „Vaataksin ringi kodu ligi", millesse oli põimitud lisaks värssidele ka Henno Käo tekstidega laule. See, et mitme kooli luulelugejaid toetasid kitarri-, viiuli- või flöödimängijatest noored, muutis nende lavastused eriti paeluvateks ja südamlikeks.

Põnev oli jälgida, kui erinevalt – ja ikka läbi-lõhki kaasaegses võtmes – tõlgendasid Heljo Männi lastevärsse Kolga kooli Kohal-olijad, Tallinna 32. Keskkooli põhikoolitrupp, Viimsi keskkooli trupp Eksperiment, Saaremaa ühisgümnaasiumi Kreputlased ja Jõgeva Liblikapüüdja eri trupid! Liblikapüüdja kooliteater on muidugi omaette klass – näib, et Jõgeval löövad lastes näitlejavõimed välja kohe kooliteele asudes. Nii see muidugi ei ole: luule- ja teatriteel on lapsi maast-madalast kantseldamas õpetaja Lianne Saage-Vahur, kelle käe all on omal ajal näitlejatee alguse leidnud näiteks Hele Kõre, Tiit Sukk ja veel mitmed praegu üle kogu Eesti tuntud artistid.

Aga suurt ja tänuväärset tööd on teinud veel paljud kooliteatrite juhid ja kirjandusõpetajad: Rita Ilves, Eva Kalbus, Maarika Koks, Toomas Lõhmuste, Natalie Neigla, Juta Teral, Külli Täht, Terje Varul, Kaider Vardja ja teised.

Tänavuse festivali laureaatideks kuulutati **Jõgeva kooliteatri Liblikapüüdja 3. – 4. klassi trupp, Tallinna Saksa gümnaasiumi algklasside trupp KOKK, Kolga kooli trupp Kohal-olijad, Võru Kreutzwaldi kooli 5B klass, Tallinna 32. Keskkooli põhikooli trupp ja Viimsi keskkooli trupp Eksperiment.**

Parimaks naisnäitlejaks kuulutati Doris Piik Jõgeva Liblikapüüdja 6. klassi trupist, parim meesnäitleja oli Karl Västra sama kooliteatri 3. – 4. klassi trupist ning parima juhendajagi tiitel jäi Jõgevale – selle pälvis Lianne Saage-Vahur. Muusikapreemia anti Jakob Ermanile Rapla Vesiroosi gümnaasiumi teatristuudiost.

Vaimukaid lavastusi ja andekaid esinejaid, kes pälvisid mitmesuguseid eriauhindu, oli seekord palju. Rohkem teavet nende kohta võib leida aadressil:

http://tahetund.eu/sundmused/betti-alveri-luulepaevad-tuulelapsed/tuulelapsed-2017/

Küllap oli noortel näitlejatel palju õppida üksteise etendustest ning kindlasti jäävad neile meelde Betti Alveri pargis veedetud ühised küünlavalguse hetked.

Leelo Tungal

JÄÄ ALATI ISEENDAKS...
VÄLJA ARVATUD SIIS,
KUI SAAD OLLA BATMAN
MEESKONNALT, KES PANI KOKKU LEGO® FILMI
LEGO®
BATMAN
FILM

IN ASSOCIATION WITH LEGO SYSTEM A/S A LIN PICTURES/LORD MILLER/VERTIGO ENTERTAINMENT PRODUCTION
MUSIC BY LORNE BALFE BASED ON LEGO CONSTRUCTION TOYS CHARACTERS FROM DC ENTERTAINMENT BATMAN CREATED BY BOB KANE WITH BILL FINGER SUPERMAN CREATED BY JERRY SIEGEL AND JOE SHUSTER
STORY BY SETH GRAHAME-SMITH SCREENPLAY BY SETH GRAHAME-SMITH AND CHRIS MCKENNA & ERIK SOMMERS AND JARED STERN & JOHN WHITTINGTON
PRODUCED BY DAN LIN, p.g.a. PHIL LORD, p.g.a. CHRISTOPHER MILLER, p.g.a. ROY LEE DIRECTED BY CHRIS MCKAY
WARNER BROS. PICTURES PRESENTS "THE LEGO BATMAN MOVIE" WILL ARNETT ZACH GALIFIANAKIS MICHAEL CERA ROSARIO DAWSON AND RALPH FIENNES
EXECUTIVE PRODUCERS JILL WILFERT MATTHEW ASHTON WILL ALLEGRA BRAD LEWIS
WARNER ANIMATION GROUP
VAATA 3D-s KA IMAX®-is
IMAX® is a registered trademark of IMAX Corporation.
10. VEEBRUARIST
KINODES
EESTI KEELES!

XII noorte laulu- ja tantsupidu

30. juuni - 2. juuli 2017

mina jään

Reede, 30. juuni

19.00 - Tantsupeo I etendus

19.00 Tantsupeo I etendus

Laupäev, 1. juuli

13.00 Tantsupeo II etendus

15.00 Rahvamuusikapidu

19.00 Tantsupeo III etendus

Pühapäev, 2. juuli

9.30 Rongkäik

14.00 Laulupidu

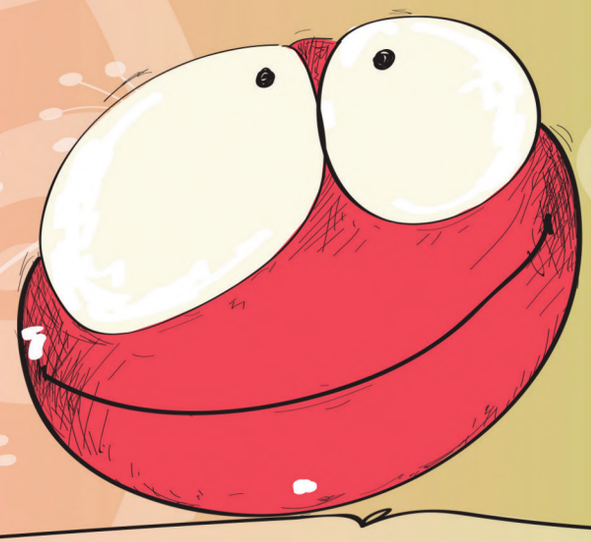

www.laulupidu.ee

VAAGEN TÄIS LÕBUSAID APELSINE

Lully Gustavson

Üllata sõbrapäeval oma peret lõbusaks kujundatud apelsinidega. Lõika punasest kleeppaberist mitmesuguse kujuga suud: naerev, imestav, mossitav... Kleebi need apelsinidele. Silmad saad kõige lihtsamalt ümmargustest värvilistest kleepetikettidest. Kuid needki võid kleeppaberist ise välja lõigata. Looduslikust kiust või lõngast või pabernöörist juuksed kinnita suure värvilise peaga nööpnõela abil.
Lao kõik need toredad apelsinid vaagnale ja ära unusta lisada enda meisterdatud lustakate luuleridadega kaardikestki.
Soovin sulle lõbusat sõbrapäeva!

MUSTKUNST

KARTULITRIKK

Mustkunstnik **Ande**

Füüsikaõpetaja Juuro tunnis valitses karm kord. Alati. Juuro oli kindla käe ja terava ütlemisega õpetaja ning keegi ei tahtnud tema silmis ebasoosingusse sattuda.

5A klassil füüsikat veel ei olnud, neile andis Juuro loodusõpetust.

Tunni teemaks oli küll jõe ja järve elutingimuste erinevused, ent nagu tavaliselt, juhtis Juuro teema sujuvalt peatselt saabuva maailmalõpu juurde.

„Praegu on kliimasoojenemine ja liustikud sulavad," väitis ta kurjakuulutavalt. „Nii et varsti pole enam vahet, kas jõgi või järv – vee all oleme kõik!"

„Lurrrrr!" kõlas justkui Juuro sõnade kinnituseks.

Õpetaja kulm tõmbus kortsu.

„Kardo!" ütles ta nii külmalt, et poolt klassi läbisid külmavärinad. Soojenemisest polnud enam juttugi.

„Vabandust," pomises näost valgeks tõmbunud poiss.

Hiljem ei osanud Kardo kuidagi seletada, mis talle pähe lõi. Ilmselt oli see meeletu nälg või soov tüdrukutele oma julgusega muljet avaldada. Kardot teades – tõenäoliselt nälg.

Igatahes otsustas poiss Juuro tunnis süüa. Kui võileiva sai ta õpiku varjus edukalt alla kugistatud, siis limonaadi joomisega läks halvemini. Lurin reetis poisi.

„Too oma kraam heaga siia lauale," nõudis Juuro.

Kardo kuuletus nukralt. „Kui ma midagi juua ei saa, hakkan varsti luksuma," mõtles poiss.

„Kas kellelgi on veel midagi söödavat või joodavat minu tunnis kaasas?" nõudis õpetaja.

„Mul on üks toores kartul," ütles Kardo arglikult ja viis selle Juurole.

Eks kindlasti oli teistelgi üht-teist, ent lapsed ei kiirustanud kottides peituvat varandust õpetaja lauale viima. Kuigi hirmuäratav, oli Juuro siiski vaid õpetaja, kes õpilaste kotte läbi otsida ei tohi.

Ainult Ehmund ehmus ning viis koti põhjast välja kougitud veepudeli õpetajale. „Mul on vitamiinid ka kaasas, ma ei tea, kas need on söök või... Söödavad on nad küll."

Juuro arvas, et vitamiinid ei ole mingi söök.

„Kuhu ma jäingi," tahtis õpetaja tunniga edasi minna. „Ah jaa, maailmalõpp tuleb. Maa magnetpoolused vahetuvad."

Oma sõnade näitlikustamiseks võttis ta Kardo koolatopsist kõrre, kuivatas selle ära ning asetas siis veepudelile risti tasakaalu.

„Põhjapoolus nihkub lõunasse," jätkas ta ning justkui võluväel hakkas ka pudelil olev kõrs pöörlema, järgides Juuro sõrme. Lapsed nägid, et õpetaja kõrt ei puudutanud.

„Pooluste vahetumine toob kaasa võimsad maavärinad, tormilise kliimamuutuse ja liikide väljasuremise. Väga mures ei tasu siiski olla, see võtab aega 1000 kuni 10 000 aastat."

Võtnud laualt kartuli, jätkas Juuro: „Palju tõenäolisem on, et enne seda tabab Maad mõni meteoriit või tulnukate kosmoselaev."

Et ka seda näitlikustada, lõi Juuro kõrre läbi kartuli.

Kui lapsed õpetaja tehtut vahetunnis järele teha proovisid, ei tahtnud see kuidagi õnnestuda. Ükskõik kui tugevalt lapsed ka lõid, läks kõrs lihtsalt lömmi, jättes kartulile vaevumärgatava täkke.

Kuidas Juuro seda tegi?

Kõrt puhastades hõõrus Juuro seda villase lapiga. Lapi asemel võid muidugi kasutada ka kampsunit või kas või oma juukseid. See laeb kõrre staatilise elektriga. Kui nüüd oma sõrm kõrre juurde viia, hakkab see sõrme poole liikuma. Just nagu võluväel.

Selleks, et kõrt läbi kartuli lüüa, on vaja kõrre teine ots pöidlaga sulgeda. Nii jääb õhk kõrre sisse lõksu ning selle asemel, et lömmi minna, tungib kõrs läbi kartuli.

See on Keily.Ta on minu parim sõber ja ta on 11 aastane nagu minagi,sest me käisime ja lõpetasime koos lasteaia ,kuid siis läks ta Soome elama ja käib nüüd Soomes koolis,kui tal on vaheaeg käib nii palju ,kui saab Eestis.Ta on väga tore,lõbus ja lahe ning meil on koos väga tore ,kui ta Eestis käib.Mulle meeldib ta väga.

Berit Kukk Puurmani Mõisakoolist

JUTT SÕBRAST

Minu sõber elab Säreveres. Ta käib Türi koolis ja ta nimi on Trevor Vaks. Me ehitasime Trevoriga puu otsa onni. Trevor on meie onnis ööbinud 4 – 5 korda, mina aga 6 – 7 korda. Me kaime ka Trevoriga saunas vanaisa juures. Me mängisime koos *growtopiat* ja ta kaotas head asjad ära. Trevori isa on minu isa vend ja me kaime koos meestel ajujahil kaasas. Ükskord käisime kõik koos tiigi ääres, et sealt üht suurt haugi kinni püüda. Kui me juba hakkasime ära tulema ja tahtsime õnge välja võtta, siis läks järsku kork vee alla ja saimegi selle kala kätte.

Jooksime kohe vanaisa juurde ja hüüdsime, et saimegi haugi kätte!

Kristo Vaks Puurmani mõisakooli 5. klassist

MINU SÕBER ANNABEL

Minu parim sõber Annabel on 8-aastane ja käib 2. klassis. Tal on sünnipäev 11. aprillil. Tal on õde Meribel. Tema ema on Kaija, kes on muusikastuudio õpetaja. Tema isa on Kristjan, kes töötab Soomes.

Annabel on tore sõber. Me käime samas koolis. Me käime samas trennis, milleks on taekvondo. Me käime mõlemad muusikastuudios laulmas ja klaverit mängimas. Me käime koos oma peredega matkamas ja reisidel – näiteks käisime Poolas suusatamas.

Annabel on hobusehull. Ta käib ratsutamistrennis ja tuba on tal täis hobuse- mänguasju. Minule meeldivad tiigrid, aga ühtki tiigri-mänguasja mul ei ole.

Annabeliga on tore kõiki asju koos teha.

Grettel Liset Möldri Puurmani mõisakooli 5. klassist

Kristina Arroval Türi Põhikoolist

HEA SÕBER

Sõber mul on tark ja hea,
kõike päris ta ei tea.
Kui ma ükskord suureks saan,
ta kindlalt minu sõbraks jääb.

Olivia Valk Kahtla lasteaed-põhikoolist

SÕPRUS ON IMELINE!

Sõprus on imeline!
Sõbrad on imelised
ja nendega hea on mängida.
Sõpradega on lõbus
ja vahva koos hängida.
Sõber on imeline
nagu kingitus või ime.
Sõpra tunned hädas ka
siis, kui õues on pime.

Kristin Zenkevics Saaremaalt

Sandra Vungi retseptid ja fotod

Ilusat küünlakuud! Kas tead, et veebruari hüüti vanasti ka hundikuuks, kassikuuks, külmakuuks ja pudrusöömise kuuks? Arvan, et puder on teil niikuinii hommikuti juba au sees, seetõttu pakun välja hoopis kaks magusat küpsetist. Lisaks kõigele on ju veebruaris ka sõbrapäev. Magusat veebruari, armsad kokkajad!

Minu lemmik: banaanikeeks šokolaadiga

Nagu pealkirjast võis juba aru saada, on see üks minu lemmikretsepte. Väga lihtne valmistada ning tulemuseks on magus ja mahlane keeks rohke šokolaadiga. Seekord lähevad keeksitainasse suhkru asemel hoopis datlid, nii et tulemus on ka natuke tervislikum.

- **100 g täistera-nisujahu**
- **150 g nisujahu**
- **2 ½ kuhjaga tl küpsetuspulbrit**
- **näpuotsaga soola**
- **120 g kivita kuivatatud datleid**
- **200 g banaaniviile**
- **75 ml õli**
- **80 ml kaera- või sojapiima või vett**
- **1 tl õunaäädikat või valge veini äädikat**
- **100 g tumedaid šokolaadinööpe või tahvel tumedat šokolaadi**

Pane ahi 180 kraadi peale kuumenema. Sega jahud küpsetuspulbriga läbi. Eraldi kausis vala datlitele peale keev vesi ja lase neil paar minutit pehmeneda. Seejärel kurna datlid ja pane need kannmikserisse. Lisa banaanitükid, õli, taimne piim ja õunaäädikas. Püreesta kannmikseriga ühtlaselt kreemjaks. Kui ahi on kuum, määri keeksivorm õliga. Sega kuivained õrnalt märja seguga läbi. Lisa šokolaadinööbid ja sega natuke veel. Vala tainas keeksivormi (vormi suurus umbes 26 x 12 cm) ja silu ühtlaseks. Kaunista pealt šokolaadinööpidega. Küpseta 180 kraadi juures 30-35 minutit. Lase enne lahtilõikamist natuke jahtuda. Lõika viiludeks ja serveeri.

KOKKA ISE!

Õunamuffinid kreeka pähklitega

Talvel pole küll aiaküpseid maasikaid võtta, aga õunu ikka leidub. Et tavalised õunamuffinid põnevamaks ja maitsvamaks teha, lisasin siia retsepti veel kreeka pähkleid ja kaneeli. Tulemuseks väga mõnusad ampsud, mida on hea ka kingiks viia!

- **100 g täistera-nisujahu**
- **150 g nisujahu**
- **2 tl küpsetuspulbrit**
- **näpuotsaga soola**
- **1 kuhjaga tl jahvatatud kaneeli**
- **120 g suhkrut**
- **100 ml õli**
- **300 ml vett**
- **1 tl õuna- või valge veini äädikat**
- **80 g kreeka pähkleid**
- **200 g õunakuubikuid (kooritud ja puhastatud õuntest)**

Pane ahi 200 kraadi juurde kuumenema. Sega jahud küpsetuspulbri, soola ja kaneeliga läbi. Teises kausis vispelda jõuliselt suhkur õliga. Lisa samasse kaussi vesi ja äädikas ning vispelda veel. Haki kreeka pähklid peenemaks ja lisa enamus pähklitest jahusegusse. Jäta peotäis hakitud pähkleid muffinitele peale panemiseks. Lisa jahusegusse ka õunakuubikud. Kui ahi on soovitud temperatuuri saavutanud, aseta muffinivormi paberkorvikesed. Sega kuivained märja seguga läbi ning täida muffinikorvikesed vedela tainaga. Raputa iga muffini peale ka hakitud kreeka pähkleid. Küpseta 200 kraadi juures 25 – 30 minutit.

Kati | rõngas-saar | väikeriik, mis asub Itaalia riigi sees | riik, mille pealinn on Teheran | *August Teppo*

maailma-jagu

lähe, võidu-jooksu algus

••• Lisa *Leonardo da Vinci maal* | kuulus teemant; joonisfilmi tegelane

Raadio ••• *raadiojaam*

rahu; maailm *vene keeles*

linn Itaalias, kus asub La Scala teater

3 × täht | viljakas ala kõrbes | *Martin Luther* | *Ivo Linna* | ••• Pikksukk | *Regina* | muljumis-jälg plekil | *Olaf* | *Salvador Dali*

vastastikuse järele-andmisega saavutatud kokkulepe

jook | **nii** | *Albrecht Dürer*

kaasa arvatud | ••• Picasso | ahnelt sööma | *Priit* | ••• dog *viinerisai*

sõiduvahend, liiklusvahend | *hektar* | kuuldus; kunsti-muuseum

rinnalaps

Iiris | *gramm* | *ultra-lühilaine* | ***nord*** | *sekund* | «••• Baba ja nelikümmend röövlit" | •••-Tiki *(Heyerdahli paru)* | *ja mõned teised*

rahvajutt | välja-mõeldud ime-pärasest maailmast

maa••• | suusa••• | koera••• | *liiter* | ***volt*** | *milli-meeter* | ***Aino*** | *ehk* | hobuserauа-kujuline täht

klaveri klahvid, klahvistik

Ristsõna koostas Ilmar Trull

Vastus saada toimetusse enne **5. märtsi 2017!**
Parimatele auhinnaks Henno Käo piltidega kalender.

MÕISTATA

VÄIKE VEBRUARIIN

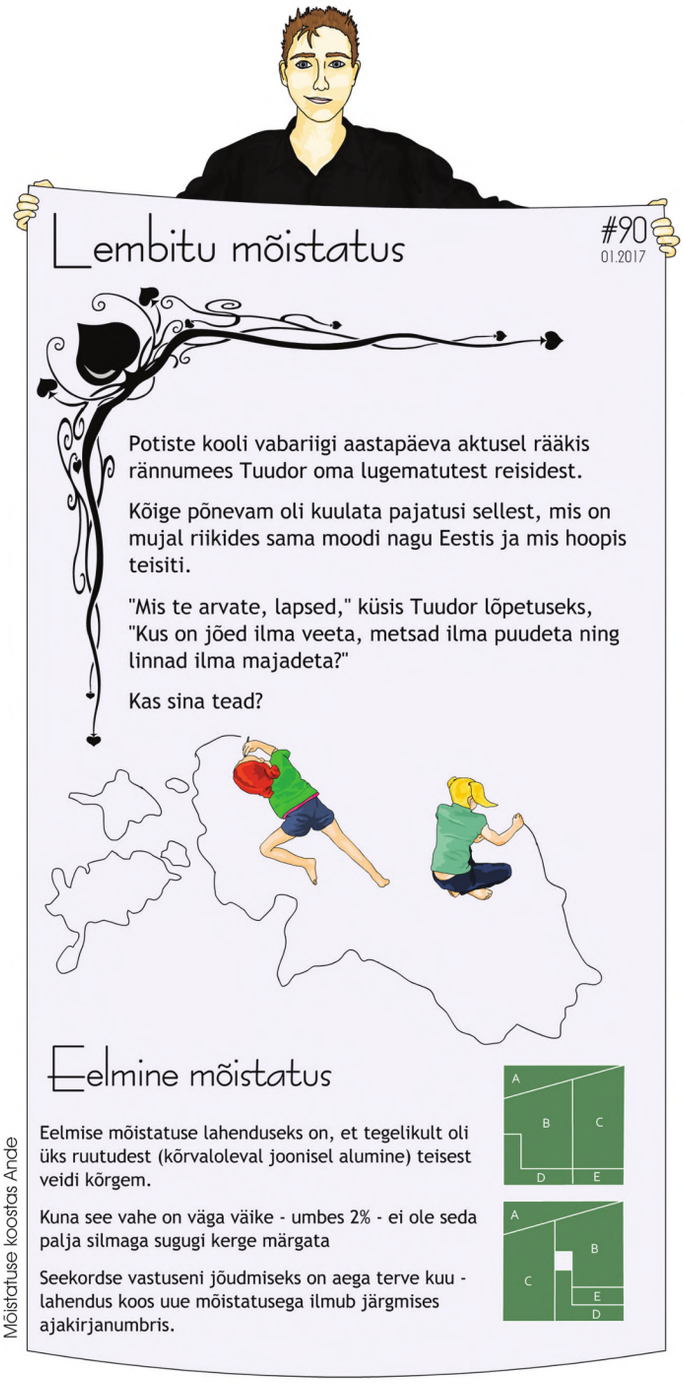

1. Kaelustuvi joob vett
a) kõrrest
b) pead kuklasse visates
c) imedes

2. Tänavuse aasta puuks nimetatakse
a) viirpuud
b) pihlapuud
c) viinapuud

3. Gambia koolides on kõrgeim hinne
a) 1
b) 10
c) 100

4. Ilmar Trull ei ole kirjutanud raamatut
a) „Väike viisakas kärbes"
b) „Koera kohmakas kampsun"
c) „Jänese valitud palitud"

5. Tuulelaste luuleteatrite festival toimus
a) Jänedal
b) Jõhvis
c) Jõgeval

6. Lastekirjanduse Keskuse Aasta Rosina auhinna saanud raamat pajatab
a) vanast kassist
b) noorest kukest
c) väikesest koerast

7. Maailma pikima sabaga koer on tõu poolest
a) saksa lambakoer
b) taani dogi
c) iiri hundikoer

8. Kotkas Viru Jalaväepataljoni embleemil sümboliseerib
a) väledust
b) vabadust
c) võimsust

Vastused küsimustele leiad sedasama ajakirjanumbrit tähelepanelikult lugedes.
NB! Õigete vastuste saatjate vahel loosime välja lahedaid auhinnaraamatuid!
Ootame vastuseid hiljemalt **5. märtsiks 2017**.

Eva-Maria Vukkert Arte Gümnaasiumi näituselt

Kirjutas ja kogus **Jüri Paet**

PAETISME

Mul on selline unistus, millest ei maksa unistadagi.
See, kes oma nina igale poole topib, peab olema ettevaatlik, et teda ninapidi ei veetaks.
Mõnes etenduses on püss seinal sellepärast, et kehv näitleja saaks ennast raevunud publiku eest kaitsta.
Mida laiapõhjalisem on riigikassa, seda kiiremini hakkab põhi paistma.
Kui 0 pole number, siis pole o ka täht.
Moosivargad tuleb vangi panna ja kogu moos.
Maru ilm, kui puhub tugev tuul.
Meie jooksjad on suurvõistlustel sabassörkijad.
Kehv vennike, kel taskus ainult sendike.
Kas see on tubli töömees, kes, vaevalt tööle jõudnud, hakkab kohe viilima?

• • •

Loodus kannatab kõike, kuid ei andesta midagi.
Ärge arvake inimesest halvasti, kui võib temast mitte midagi arvata.
Kas seda võib lugeda komplimendiks, kui sulle öeldakse, et oled maailma suurim eesel?
Kui elu läheb teist mööda, siis tähendab see, et te seisate paigal.
Kirvetööd armastab ainult timukas.
Tõeline vaenlane ei jäta sind kunagi maha.
Kui ülemus eksib, siis süüdi jäävad alluvad.

NAERU-USS

*

Klassijuhataja tunnis kõneldakse sellest, kuidas säästlikumalt elada.
Kevin teatab: „Mina säästan raha niiviisi, et ei sõida kooli mitte bussi, vaid jalgrattaga!"
„Tubli!" kiidab õpetaja. „Kas keegi oskab veelgi kokkuhoidlikum olla?"
Juku tõstab käe: „Mina, õpetaja! Ma ei tule kooli hoopis taksoga, vaid jalgrattaga, nii et säästan raha Kevinist viis korda rohkem!"

*

Juku küsib klassivennalt: „Kevin, kas sa oled ebausklik?"
„Ei, üldse mitte!"
„No sellisel juhul võid mulle vabalt 13 eurot laenata!"

*

Klassi tuleb uus õpilane ning Juku teatab talle kohe esimesel vahetunnil: „Kas sa tead sellist tarkust: ütle mulle, kes on su sõber – ja ma ütlen sulle, kes sina oled?"
„Mh," teeb klassikaaslane. „Mina olen, muide, miljonäri poeg!"
„Ja mina olen sinu sõber!" ruttab Juku teatama.

*

Juku kurdab sõbrale: „Miskipärast pole ma mitte kunagi loteriiga võitnud!"
„Ära kurvasta – selliseid inimesi on ju palju!" lohutab sõber.
„Ja võib-olla on mõned neist isegi loteriipileti ostnud," oletab Juku. „Kunagi võib-olla ostan minagi."

*

Pinginaaber nurub: „Juku, läheme täna pärast kooli kohvikusse – mäletad, eile lubasid sa mulle jäätist välja teha?"
Juku jääb hetkeks mõttesse ja teatab siis: „Olgu – sina maksad ja mina teen välja!"

*

Matemaatikatunnis küsib õpetaja: „Kui koolitunnid algavad kell kaheksa ja lõpevad kell neliteist, siis kui kaua kestab üks koolipäev?"
Juku: „Liiga kaua, õpetaja!"

*

Missugune on kõige parem päev õppimisega alustamiseks?
Homme.

*

Muusikatunnis laulab hoolega kogu klass, ainult Juku seisab ega tee suudki lahti.
„Juku, miks sina siis ei laula?" küsib õpetaja.
„Selle lärmi sees pole ju laulmisel mingit mõtet!" vastab poiss.

*

„Õpetaja, õpetaja!" teatab Juku klassiõde Juta. „Kas teate, et Juku mängib vahetundide ajal kukke!"
Õpetaja muigab: „No varsti algab ju kuke aasta – las ta siis natuke kireb pealegi!"
„Aga ta ei kire, vaid püüab hoopis lillepottidest ninaga tõuke kätte saada!"

Foto: Eesti Lastekirjanduse keskus

Mullune raamaturosin

Alates 2004. aastast annab Eesti Lastekirjanduse keskus Aasta Rosina auhinna sellisele lasteraamatule, mis on kõigi keskuse töötajate meelest mööduva aasta kõige omanäolisem teos. Aasta Rosina 2016 pälvis **Triinu Laane** kirjutatud ja **Anne Pikkovi** illustreeritud raamat **„Vana katkine tass"**, mille avaldas kirjastus Päike ja Pilv. Raamat pajatab südamliku loo vanast kassist ning selle tekst on kakskeelne – nii eesti- kui ka võrukeelne.

Paabeli Torni preemiad

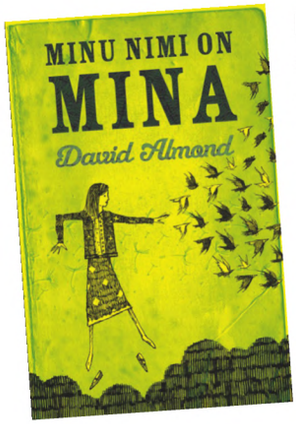

Rahvusvaheline Noorsookirjanduse Nõukogu (IBBY) Eesti osakond andis eelmise aasta lõpus juba kolmeteistkümnendat korda välja Paabeli Torni auhinna. See preemia antakse parimatele tõlgitud lasteraamatutele ning hinnatakse nii algteose väärtust kui ka tõlke kunstilist taset. 2016. aasta parimaks tõlke-lasteraamatuks kuulutati **David Almondi „Minu nimi on Mina"**, mille tõlkis **Mari Klein** ja avaldas kirjastus **Draakon ja Kuu**. Parima tõlgitud pildiraamatu auhind anti **Kim Fupz Aakesoni „Lõvitüdrukule"**, mille on taani keelest tõlkinud **Eva Velsker** ning kirjastanud **Päike ja Pilv**.

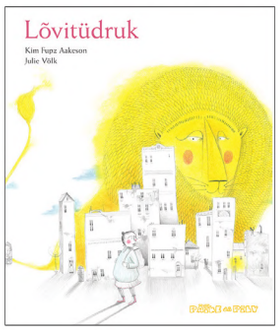

Kas Sina tead, et 2017 on lastekultuuriaasta? Saad teada palju huvitavat, kui vaatad lehekülge: **http://minaka.ee**

TARTU VARIKU KOOL JA MTÜ VARIA NOORTEKLUBI KUULUTAVAD VÄLJA KOOLINOORTE KARIKATUURIVÕISTLUSE

"MIDA NAERAD, KOOLIJÜTS?"

teema:

"Kiire Elu"

TÖÖD TULEKS SAATA VÕI TUUA 1. APRILLIKS, 2017. a. AADRESSIL: AIANDUSE 4, TARTU, 50110, ÕP. PAUL KUNMAN

OODATUD ON MUST-VALGED ORIGINAALTÖÖD FORMAADIGA 210X297 (A4). TÖÖDE ARV ON PIIRAMATU. IGA TÖÖ TAGAKÜLJELE KIRJUTADA OMA NIMI, PEREKONNANIMI, KOOL, KLASS JA AADRESS.

töid ei tagastata, parematest töödest korraldatakse näitus.

NB! PARIMATELE AUHINNAD!

AVASTA ENDAS GEENIUS!

ANTROPOLOOGIA

Antropoloogid välitöödel
Alatskivi vallas Rootsi külas.
Puhkehetk.

Mirjam Rennit

Sotsiaal- ja kultuurantropoloogia uurib meid ümbritsevat inimühiskonda, inimkultuuri ning inimestevahelisi suhteid. Ehk oled sõnaga „kultuur" juba varem kokku puutunud. Tihti öeldakse, et kultuur on muusika, maalikunst, kirjandus ning kõik muu, mida loomingulised inimesed loovad. Antropoloogide jaoks on kultuur aga kõikjal, kus on inimesed. Nende jaoks on kultuur ka näiteks see, mida inimesed söövad ja kuidas nad riides käivad. Samuti, kuidas inimesed käituvad ja omavahel suhtlevad ning millesse nad usuvad. Inimühiskond on väga mitmekesine. Antropoloogia aitab meil mõista inimestevahelisi sarnasusi ning erinevusi.

Antropoloogid käivad **välitöödel**, et uurida, kuidas neile huvi pakkuvad inimesed ja kogukonnad elavad. Välitööd ei tähenda siinkohal aga füüsilist tööd, vaid just nimelt inimestega silmast silma suhtlemist ning nende elust osa saamist. Antropoloogid kasutavad mitmeid uurimisviise ehk meetodeid. Näiteks **intervjueerivad ehk küsitlevad** nad inimesi, kelle elude ja arusaamade kohta nad rohkem teada tahavad saada. Nad viivad läbi ka **osalusvaatlust**. See tähendab, et nad vaatlevad, kuidas inimesed oma igapäevaelu elavad, aga võivad samas sellest ka aktiivselt osa võtta, et inimesi veelgi paremini mõista.

Toome nüüd ühe näite. Kujutame näiteks ette, et antropoloog uurib talunikke ja talu pidamist. See tähendab, et antropoloog veedab palju aega ühes või mitmes talumajapidamises. Ta vestleb talupidajatega nende elust ning tööst, küsib neilt palju küsimusi. Ta vaatleb, kuidas talus elavad inimesed oma igapäevaelu elavad ning missugune on nende elu mõjutav keskkond.

Kogu välitöö vältel kuuldu, nähtu ning kogetu põhjal teeb antropoloog märkmeid. Inimeste nõusolekul võib ta kasutada ka diktofoni ja videokaamerat, et informatsiooni paremini talletada. Välitöödel kogutud informatsiooni nimetatakse **etnograafiliseks materjaliks**. Pärast välitöid antropoloog analüüsib ehk tõlgendab kogutud etnograafilist materjali. Et oma uusi teadmisi teistega jagada, kirjutab ta oma uurimustööst ka teistele inimestele. Tänu sellele on ka teistel võimalus mõista erinevate inimeste eluviise ja kombeid.

Ülikoolis töötavad antropoloogid keskenduvad lisaks tudengite õpetamisele ka teadustööle. See tähendab, et pärast välitöödel käimist kirjutavad nad teadusartikleid mingil kindlal teemal, mis on seotud mõne kogukonnaga või ühiskonnaga laiemalt. Antropoloogilist tööd, mida tehakse väljaspool ülikooli, nimetatakse aga **rakenduslikuks antropoloogiaks**. Rakendusliku antropoloogia eesmärgiks on kasutada antropoloogilisi meetodeid (neidsamu, millest me eelnevalt rääkisime) ja leida nende abil lahendusi probleemidele ühiskonnas. Seega, rakenduslik antropoloogia otsib võimalusi muuta inimeste elu ühiskonnas paremaks. Rakendusliku antropoloogia vallas tegutsev antropoloog võib töötada näiteks riigiasutuses. Tihti töötavad antropoloogid aga organisatsioonides, mis esindavad teatud grupi inimeste huve.

Kas sa teadsid, et antropoloog võib olla ka ettevõtja? On antropolooge, kes on loonud päris oma uuringufirma. Erinevad organisatsioonid ja äriettevõtted pöörduvad selliste uuringufirmade poole, et leida vastuseid küsimustele, millele neil endil vastused puuduvad. Pöördume korraks tagasi talunike näite juurde. Kujutame ette, et traktoreid tootev ettevõte soovib välja selgitada, missuguseid traktoreid talunikud kõige meelsamini ostaksid. Selleks on neil vaja teada, missugused on talunike vajadused ning eelistused. Seda ei ole võimalik teada saada talunikega otse suhtlemata. Selleks pöördub traktorite tootja just nimelt mõne antropoloogide uuringufirma poole. Seejärel lähevad antropoloogid talunike sekka välitöödele. Nende eesmärk on teada saada, missugune traktor meeldiks talunikele kõige rohkem ja muudaks nende töö mugavamaks. Olles selle välja selgitanud, edastavad antropoloogid uuringutulemused traktorite tootjale, kes hakkab tootma talunikele meelepäraseid traktoreid.

KÜSIMUS:
Mis sa arvad, missugustele probleemidele ühiskonnas võiksid antropoloogid lahendusi leida? Kõik selle aasta Hea Lapse küsimustele vastanud kutsume Tartu Ülikooli muuseumi ja Tartu Ülikooli Teaduskooli ühisüritusele 1. juunil. Saada oma vastus **avastageenius@ut.ee**.

Thomas Schelleke

„LEGO Batmani film."

NAHKHIIREMEES JA INIMESE PARIM SÕBER

„Koera elu mõte."

Lisaks kinoelamustele tasub veebruarikuus meeles pidada seda, et Eesti Vabariik tähistab 24. veebruaril juba 99. sünnipäeva! Aga nüüd tagasi kino juurde. Kui küsida, milline on maailma tuntuim superkangelane, siis võin kihla vedada, et esimese kolme seas maini takse ka Batmani nime. See tegelane ilmus koomiksi-külgedele juba enam kui 75 aastat tagasi ega ole maailma teadvusest kuhugi kadunud, olles niisama vastupidav kui James Bond, Indiana Jones või Tarzan. Mängufilmides oleme Batmani korduvalt näinud, aga täiesti uues kuues nägime teda mõne aasta eest, kui kinno jõudis „LEGO film". Nüüd ootab järge **„LEGO Batmani film"**. Suurlinn Gotham City on järjekordselt hädaohus ja selleks, et oma kodulinna nurjatu Jokkeri küüsist päästa, peab Batman tegema midagi sellist, mis pole talle kunagi meeldinud: ta peab loobuma senisest „mina tegutsen üksi" põhimõttest, peab õppima teistega koostööd tegema ja mis kõige hullem, ta peab proovima teha rõõmsamat nägu! Kas ta üldse midagi sellist teha suudab, see selgub juba kinos. Olgu lisatud, et erinevalt eelmisest korrast, kui kangelased LEGO kujul ekraanil seiklesid, räägivad nad nüüd sulaselges eesti keeles.

Kui juba rõõmsatest nägudest rääkida, siis rõõmsad näod käivad alati kaasas igas suuruses kutsikate ja natuke küpsemas eas koertega. Nüüd võtab selle inimese parima sõbra ette südamlik koguperefilm **„Koera elu mõte"**, mille aluseks on W. Bruce Cameroni samanimelisel menuromaanil. See jutustab ühest koerast, kes sünnib üha uuesti ja uuesti. Tema elu mõte seisneb sel- les, et muuta paremaks nende inimeste elu, kelle juurde ta satub, õpetades neid naerma, elust rõõmu tundma ja armastama.

Kaunitar ja koletis ning smurfid on vaid mõned armastatud tegelaskujud, kes märtsis meie ette ekraanile ilmuvad. Aga nendest räägime juba järgmises numbris. Kohtumiseni kinos!

Kinokuju

NÄITLEMINE ON ÜKS OSA MINUST

Nimi: Margit Täht
Vanus: 15 aastat
Kool/klass: Tallinna ühisgümnaasium, 9.B

• Palun räägi oma hobist!
Olen tegelnud näitlemisega kolm ja pool aastat. Alustasin Polygon Teatrikoolis, sinna sattusin tänu sellele, et õpin Tallinna ühisgümnaasiumis ning Polygon Teatrikool on minu kooliga tihedalt seotud. Näitlemisest on saanud kirg, see on üks kindel osa minust ja mul on laval olles hea tunne.

• Mida oled sellega saavutanud?
Esiteks on näitlemine mulle õpetanud olema avatum enda igapäevastes tegemistes. Saavutus on aga minu jaoks kindlasti see, et ma tean, mida teha tahan – ja ma saan seda teha koos sõprade ja huvitavate inimestega.

• On sul eeskujusid? Kui jah, siis kes?
Eeskujudeks on mulle muidugi kõik teatrimaailma vanemad tegijad. Kindlasti on palju lemmikuid ka noorte näitlejate seas. Näiteks on mu üheks eeskujuks kahtlemata Märt Pius. Temaga olen kohtunud isiklikult, kui tegin 8. klassis loovtööd. Loovtöö põhines kahe erineva näitleja ja teatri võrdluses. Nii intervjueerisin koos enda klassikaaslasega Marika Vaarikut ja Märt Piusi, mis oli väga põnev kogemus, sest nad rääkisid huvitavalt nii näitlemisest kui ka tavaelust.

• Kus sa näitlemisega tegeled?
Hetkel käin KutiMuti Stuudios.

• Mis on selle hobi juures rasket ja kas oled pidanud ka millestki loobuma?
Raske võib olla erinevate tasanditega töötamine, milleks on vaimne ja füüsiline tasand. Loobunud ei ole ma millestki.

• On sul veel hobisid? Kui jah, siis millised?
Lisaks näitlemisele olen ma aktiivne ka koolis (õpilasesindus, lastekoor, klassivanema roll). Olen õppinud kolm aastat kitarri ning hetkel õpin iseseisvalt klaverit.

• Tahad sa sellega ka edaspidi tegelda?
Momendil olen ma ennast näitlemisega sidunud, seega võib juhtuda, et proovin Lavakunstikooli või Viljandi Kultuuriakadeemiasse, ei ole ka välistatud, et saan väljaspool Eestit näitlemist õppida.

• Lõpetuseks...
Teater ja näitlemine on mind viinud kokku värvikate ja andekate inimestega, kellega on laval lust koos töötada.

Margitiga vestles **Anna-Maria Uulma**

Saba kaudu kuulsaks

Vanasõna ütleb: „Kes koera saba liputab, kui mitte koer ise!" Seda ütlemist kasutatakse siis, kui keegi oma saavutustega kipub hooplema. Aga eks ta ole – võib-olla ilma „sabaliputuseta" jääksid teistele need saavutused teadmata?
Iiri hundikoer Keon, kes koos oma perega elab Belgias, ei pruugi küll oma hända häbeneda – esiteks tulevad sabaliputused ta sõbralikust iseloomust ja teiseks on Keoni saba enam kui silmapaistev: pärast hoolikaid mõõtmisi pandi see Guinnessi rekordite raamatusse kirja kui maailma pikim koerahänd. Keoni saba on täpselt 76,8 sentimeetri pikkune! Eelmine pikima saba omanik oli tõu poolest samuti hundikoer, kuid tema händ oli 4,5 sentimeetrit Keoni omast lühem. Koera perenaise Ilse Loodti sõnul tähendab Keoni nimi küll iiri keeles kartmatut võitlejat, kuid rekordimees ise on väga südamliku loomuga koer.

Purin purustab rekordeid

Jaapanis elav beagle'i tõugu Purim on koera kohta soliidses eas – üheteistkümne aastane, kuid jätkab kirglikult koos oma omaniku Makoto Kumagaiga jalgpallitreeninguid. Nende vutimäng on küll pisut tavatu, sest kasutatakse tublisti pisemaid palle kui tavaliselt ning lubatud on palli ka lõugade vahele võtta. Palli suuga püüdmine on Purini jaoks käkitegu ning 2015. aastal jõudis ta sellel alal ka Guinnessi rekorditeraamatusse: ühe minuti jooksul püüdis ta lennult hammastega kinni tervelt 14 mini-jalgpalli! Veidi hiljem püstitas Purin uue rekordi: ta osutus maailma kiireimaks koeraks, kes suutis suure palli seljas läbida 10-meetrise vahemaa. Osaval penil kulus selle maa läbimiseks vaid 10,39 sekundit.
Näib, et nii tragile penile kui ka ta peremehele hakkas rekordite püstitamine meeldima: hiljuti jõudsid nad kahekesi uue Guinnessi raamatusse raiutud saavutuseni: nad sooritasid koos 58 hüpet minutis – ilma kordagi kukkumata või komistamata! Huvitav, mida need jalgpallifännid järgmisena välja mõtlevad!

Õhk välja!

Kuidas teie tuttavad koerad suhtuvad õhupallidesse – kas jätavad nad hooletult kahe silma vahele või asuvad kohe kahjutuks tegema, kui keegi näiteks pidupäevaks toa ilusate värviliste hõljujatega dekoreerib?
Igatahes USA-s, Californias elavat Jack Russelli terjerit Twinkie't ei tohiks küll õhupallidega kaunistatud ruumi lubada: tema suureks hobiks on nimelt just nende pallide kahjutuks tegemine. Ja mitte ainult hobiks, vaid ka kuulsuseks: Twinkie kanti hiljuti rekordite raamatusse kui maailma kiireim õhupalle purustav koer. Terjer suutis 100 õhupalli oma hammastega kahjutuks teha 39,08 sekundi jooksul! Võib ette kujutada seda lärmi, mis tõusis saja palli katkihammustamisel!
Tegelikult oli Twinkie pärinud pallilõhkumise osavuse ilmselt oma emalt Anastacialt, kes oli maailma kiireim 100 õhupalli hävitaja aastal 2005 ning parandas oma tulemust veel aastal 2008. Vahepeal hakkasid sellel alal ilma tegema juba teised penid: näiteks purustas 2015. aastal Britimaa talentide otsimise saates esinenud Imekoer Cally 100 õhupalli 41,67 sekundiga ja pääses üürikeseks ajaks ise Guinnessi rekorditegijate sekka, kuid Twinkie jaoks oli tema ületamine tühiasi.

Trikk-trakk – ja trikid tehtud!

Aga ka siis, kui peni lõhkevate õhupallide pauke pelgab, võib temast saada tubli rekorditegija. Näiteks rajas kena ning veetlev terjer Smurf rekordite raamatusse uue ala: kõige rohkem trikke, mille koer on sooritanud ühe minuti jooksul. Smurfile meeldib trikke teha ning neid harjutas ta koos oma perenaise Sarah Humphreyga meelsasti. Guinnessi kohtunike ees sooritas ta ühe minuti jooksul tervelt 32 trikki: käis kahel käpal, roomas edasi ja tagurpidi, vastas haukega küsimustele ja mida kõike veel!
Kõik need trikid olid esitatud nii võluvalt, et Smurfit on juba kutsutud esinema ühe Inglismaa telekanali superkoerasaatesse ja Londoni lemmikloomashow'delgi on ta oodatud külaline. Kuueaastast Smurfi kaamerad ei hirmuta!

Internetirõõmud ja -mured

Kirjastuselt **Petrone Print** ilmus kaks juturaamatut sarjast „12 +", mis on mõeldud suurematele lastele. **Ulrieke Ruwischi „Laigid on kogu su elu"** pajatab loo Hannah'st, kelle vaba aeg kulub Facebookile ja ka **Daniel Höra „Väljatõugatu"** kangelase Roberti suured probleemid on tekkinud just interneti tõttu. Mõlemad raamatud on tõlgitud saksa keelest, kuid küllap on ka meie noortel neist üht-teist õppida.

Lahe joonistamis-raamat

Chris Riddelli raamatuid on põnev lugeda ja nende illustratsioone on vahva uurida: tunnustatud inglise kunstnik ja kirjanik on loonud terve rea kummalisi tegelaskujusid – näiteks kas või Ottoline – ja lasknud neil tegutseda veidrates oludes. Küllap on lapsed palunud Riddellil neilegi midagi eriskummalist joonistada – tema aga otsustas, et teeb lastele raamatu, millesse need saavad koos temaga joonistada. Raamatu **„Üks joonistus päevas. Joonistamist ja sirgeldamist igaks päevaks ja terveks aastaks"** andis välja kirjastus **Tammerraamat**. Selle raamatu lehekülgedel saad täiendada Riddelli pilte ja ka ise fantaseerida. Autor ütleb, et kõige tähtsam on joonistamisest rõõmu tunda.

Ahoi, värsisõbrad!

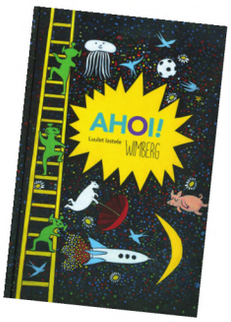

Kirjastuse **Post Factum** kaudu ilmus luuletaja **Wimbergi** uus lasteluuleraamat **„Ahoi!"**, milles on värsse nii vulkaanidest, vihmametsadest kui ka ookeanidest, kuid luuletaja kirjutab ka meie jaoks igapäisematest asjadest: loomadest, tantsupidudest, batuudist ning oma poisipõlveunistusest leiutada päris oma keemiline element. Kuidas see tal korda läks, sellest loe juba raamatust, millele on lustakad pildid joonistanud **Kadi Kurema**.

Kuidas printsessid päriselt elavad?

Terve ilma lasteaedades ja algklassides õpib praegu tuhandete kaupa printsesse – mõnel neist on eeskujuks Tuhkatriinu, mõnel Elsa või Anna. Selleks et neil oleks kergem printsessieluga toime tulla, andis **Ajakirjade Kirjastus** välja **„Printsessi käsiraamatu",** mille on kirja pannud Tema Kuninglik Kõrgus printsess Rosalinda, keda kirjutamise juures aitas **Susanna Davidson**. Selleks, et raamatust oleks kergem õppust võtta, joonistasid pildid **Mike ja Carl Gordon**. Rosalinda räägib sellest, kuidas valida õiget printsi, kuidas käituda bankettidel ning mismoodi vahetada oma õuedaamidega salasõnumeid. Raamatus on isegi krooni küpsetamise õpetus!

Päkapikud, kellel pole inimeste olemasolust aimugi

Kui otsid väikeõele või -vennale head lugu ettelugemiseks, siis sobib selleks kindlasti kirjastuse **Hea Lugu** välja antud **„Savipoti-Tobi soovikaev"**, mille on kirjutanud **Jane Patience**, illustreerinud **John Patience** ja tõlkinud **Tiit Heidmets**. Raamat jutustab Vikerkaarekülas elavatest päkapikkudest, kellel pole aimugi inimeste olemasolust. Väikese üksmeelse külarahva seas paistab oma osavate kätega silma Savipoti-Tobi, keda ta saja teisel sünnipäeval ootab ees üllatus. Kogu lugu on kirja pandud suurte tähtedega, nii et selle lugemisega saab mudilane ka ise hakkama.

EMBLEEMID, NENDE KANDJAD JA TÄHENDUSED

Markus Saksatamm

Veebruar on Eesti Vabariigi sünnipäev, meie kõigi ühine püha. Selle puhul tahaksime tutvustada ja tunnustada neid vapraid inimesi, kes kaitsevad meie kodusid ja omariiklust. Embleeme, mis leiate allpool, ei anta niisama, nende kandmisõigus tuleb igalühel enne auga välja teenida.

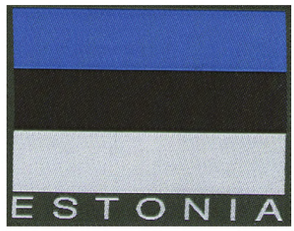

Kaitseväe peastaap

1. JALAVÄEBRIGAAD

1. JALAVÄEBRIGAADI STAABI embleem põhineb 1917. a. loodud 1. Eesti Polgu sümboolikal. Must sümboliseerib Eesti maad ja sinine taevast. Tõusev päike lootust. Mõõgaga käsi aga tähistab võidutahet ja valmisolekut kaitseks.

KALEVI JALAVÄEPATALJON. Kasutab omaaegset Kalevi Spordiseltsi (1909. a.) embleemi, mida kandis ka pataljoni kangelaslik eelkäija, peamiselt vabatahtlikest koosnev Kalevlaste Malev Eesti Vabadussõjas. Ülaosas olevad kaksteist tähte sümboliseerivad ühteteist Eesti maakonda ja väliseestlasi. Kanged mehed need kalevlased!

SCOUTPATALJON. Embleem loodi 1918. a. pataljoni asutaja H.C. Reissari poolt. Scoutpataljon on ainus väeosa Eestis, mis koosneb vaid elukutselistest sõdureist, kes on igati oma vaprate eelkäijate väärilised võitlejad! Embleemil olev põdrapea tähistab suursugusust, põhjatäht sihikindlust ja alistamatust. Ladinakeelne *E pluribus unum* tähendab tõlkes „üks paljudest", mis räägib väeosa ühtekuuluvusest.

TAGALAPATALJON. Korraldab väljaõpet, tagab meditsiinilise abi ja varustab. Hobusepea sümboliseeribki varustamist, lakkhammasratas aga remonti ja hooldust.

VIRU JALAVÄEPATALJON. Raudsed jalaväelased! Kotkas embleemil on vahvuse sümbol, kes kaitseb mõõgaga vabadust, mida kujutab tõusev päike. Number neli tähistab aga pataljoni eelkäijat: 4. rügementi, mis loodi 1917. a.

SUURTÜKIVÄEPATALJON. Kaks ristatud vanaaegset kahuritoru rõhutavad selle väeliigi vanust ja tähtsust. Kahurikuulil olev number aga 1. Suurtükiväegruppi – meie praeguse kahuriväe eelkäijat. Embleemi must värv rõhutab kartmatust.

ÕHUTÕRJEPATALJON. Kasutab vastase lennuväe hävitamiseks rakette ja kahureid. Embleemil on Põhjakotkas, kes sümboliseerib õhuruumi valvurit. Kolm noolt tähistavad löögi jõudu, kiirust ja suunda ehk siis kõike seda, mida kujutab endast tõhus õhutõrje.

PIONEERIPATALJON. Pioneerid rajavad oma vägedele teed ja vaenlastele takistusi. Miinivälju nad ei pelga. Embleemil olev kindlus on pioneeriüksuste tähis, mida kaitseb mõõgaga lõvi. Pärg näitab võitlejate üksmeelt, P-täht viitab mõistagi pioneeriüksustele.

2. JALAVÄEBRIGAAD

2. JALAVÄEBRIGAADI STAABI embleem kuulus kunagi Sakala Partisanidele, vapratele Vabadussõja võitlejatele. Must värv embleemil tähistab Eesti maapinda, hõbedane ustavust. Inimese profiil elu, kolp aga surma. Mõõk on kaitse, loorberioks võidu tähiseks. Tähed S ja P on lühend sõnadest Sakala Partisanid. Selle embleemi looja oli kunstnik Voldemar Kangro-Pool.

KUPERJANOVI JALAVÄEPATALJON. Kuperjanovi partisanid olid Vabadussõja üks vihasemaid rusikaid. Embleemi esimest astet kannavad võitlejad enne sõdurikatsete tegemist. Must tähistab Eestimaa pinda ja hõbedane rant truudust.

KUPERJANOVI JALAVÄEPATALJONI teise astme embleemil tähistab pealuu ristatud kontide kohal valmisolekut anda elu isamaa eest. Embleemi loojaks oli isiklikult Julius Kuperjanov, kes langes 1919. a. Vabadussõjas, olles eelnevalt välja teeninud tervelt 3 Vabadusristi!

TAGALAPATALJON. Tagab, et sõduril oleks kõht täis ja lahingmoon relvas. Embleemi keeruline kujundus väljendab väeosa keerulisi kohustusi. Mõõgad tähistavad kaitsetahet ja võitu.

MEREVÄGI

MEREVÄGI. Mereväe põhiülesandeks on Eesti vete kaitse ja miinitõrje. Nende tunnuslauseks on: „Mere kutsel – mere kaitsel". Embleemil ankur kui mereväe, aga ka lootuse sümbol, väike riigivapp rõhutab meie omariiklust.

MEREVÄEBAAS. Keskel güüs ehk sõjalaevastiku lipp. Must värv tähistab varustamist ja eriülesandeid. Mõõk on mõistagi kaitseväe sümboliks.

MEREVÄE LAEVASTIK. Embleemi kesksel kohal olev meremiin näitab meie mereväelaste põhiülesannet: olla valmis miinilahinguiks. Miinituukri amet on raske, aga austatud! Ülal Põhjatäht, tähistamaks meid kui põhjamaad ja kinnitamaks navigeerimisoskusi.

ÕHUVÄGI

ÕHUVÄESTAAP. Embleemil olev kotkas on jõu ja vapruse võrdkuju, kes hoiab kaitsetahet väljendavat mõõka ja rahvusvärvides kolmnurka – meie õhuväe sümbolit. Tähtsal kohal on riigivapp.

ÕHUSEIREDIVISJON. Jälgib tähelepanelikult meie õhuruumi ja selle naabrust. Kotkast kui taeva valitsejast me juba rääkisime. Lisan, et õhujõudude embleemidel olev sinine sümboliseerib ka lootust...

LENNUBAAS ...ja on üks meie lipuvärvidest.

JÄRGNEB

KINGITUS PARIMALE SÕBRALE!

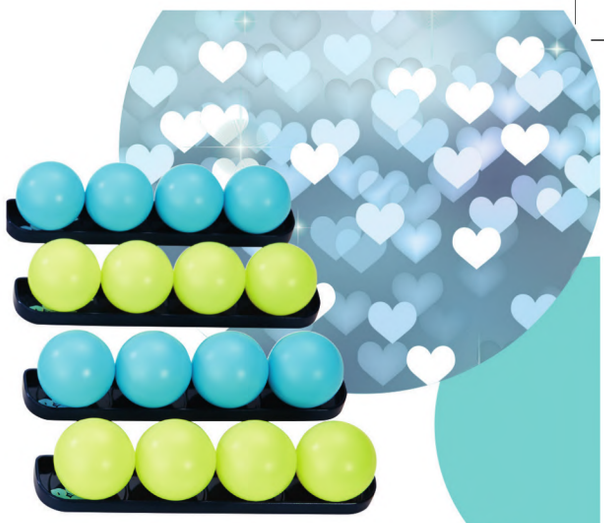

Veebruar on küll teistest kuudest lühem, kuid see-eest uhkeldab mitme toreda tähtpäevaga: Eesti Vabariigi sünnipäev, vastlapäev, valentinipäev... Valentinipäev on meie kandis suhteliselt uus tähtpäev, aga kuna sel päeval peame meeles oma häid sõpru, siis on ta nüüdseks juba kindlalt meie ellu juurdunud. Ülikalleid kingitusi me sel päeval küll ei tee ega saa, kuid igaühele valmistab rõõmu ka väike meelespidamine – olgu selleks siis lilleõis, sõbrapael või omajoonistatud kaardike.

Maaletooja: Rimonne Baltic

Kas Sul on kavas oma parimale sõbrale valentinipäevaks midagi kinkida? Või on teil juba tekkinud mingid oma tavad?
Kirjuta ja joonista meile sellest ning saade pilt või kirjutus toimetusse enne 5. märtsi 2017!
Parimatele paneb Rimonne auhinnaks välja uue lauamängu „Bounce Off“ ehk „Põrgata palli“!
Seda on eriti mõnus koos sõpradega mängida!

mattel GAMES

ÜLE LUME, ÜLE SAJANDITE

Kas Sina oled juba oma tänavuse suusa- või kelgusõidu ära teinud? Kui ei, siis peame pöialt, et vastlapäeval oleks ilus valge lumi maas, et saaksid mäest või kas või väikesest kingustki alla sõita!

Vanarahvas ütles, et kes teeb vastlapäeval kõige pikema kelgusõidu, selle lina kasvab kõige pikemaks. Muidugi ei tähendanud see, et kelgutaja voodilina hakkas üle sängiotsa rippuma – maarahvas pidas ikka silmas põllul kasvavat lina. Ajad ja kombed muutuvad, aga kelgutamine ja liulaskmine jääb ikka põhjamaade laste lahedaks meelelahutuseks. Mis oleks, kui püüaksime ennustada, mismoodi näevad vastlasõitjad välja 100 aasta pärast?

Pane oma ennustus joonistuse või kirjatükina paberile või arvutisse ja saada toimetusele enne **5. märtsi 2017!**

Parimatele Rekatolt auhindadeks lauamängude klassika – läbi sajandi populaarsust kogunud „Suusaretk" ja „Kelgusõit"! NB! Ära unusta kiigata ka Rekato veebipoodi: www.rekato.ee

REKATO
nüüd mängime...